

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp: 01.07.2023
Redaktsiooni kehtivuse lõpp: Hetkel kehtiv
Avaldamismärge: RT I, 30.06.2023, 103

Veterinaarseadus¹

Vastu võetud 27.10.2021

RT I, 17.11.2021, 1

jõustumine 01.12.2021, osaliselt 28.01.2022 ja 01.01.2023

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
01.06.2022	RT I, 20.06.2022, 4	01.07.2022
22.02.2023	RT I, 11.03.2023, 5	21.03.2023, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 2023. aasta 1. jaanuarist
20.06.2023	RT I, 30.06.2023, 1	01.07.2023; Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõike 7 alusel asendatud sõna „Maaeluministerium” sõnadega „Regionaal- ja Põllumajandusministerium” vastavas käändes.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus reguleerib:

- 1) veterinaararsti kutsetegevuse aluseid;
- 2) looma pidamist, loomse saaduse, loomse paljundusmaterjali ning loomse kõrvalsaaduse ja loomsest kõrvalsaadusest saadud toote käitlemist, täpsustades ja täiendades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 84, 31.03.2016, lk 1–208) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1–33);
- 3) loomade ja kaupade Eestisse toimetamist, nendega kauplemist ja nende eksporti, täpsustades ja täiendades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 07.04.2017, lk 1–142), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429;
- 4) lemmikloomade liikumist Euroopa Liidu liikmesriikide (edaspidi *liikmesriik*) vahel, täpsustades ja täiendades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 576/2013 lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 998/2003 (ELT L 178, 28.06.2013, lk 1–26);
- 5) looma ja inimese tervise kaitseks vajalikke loomataudi ennetamise ja tõrje korralduse aluseid, täpsustades ja täiendades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429;
- 6) zoonooside seire ja toidutekkelise haiguspuhangu uurimise aluseid;
- 7) loomataudist põhjustatud kahjude hüvitamist;
- 8) looma ja inimese tervise ning looma heaolu kaitseks vajaliku riikliku veterinaarjärelevalve (edaspidi *veterinaarjärelevalve*) käigus ning tegevus- või muu loa andmise menetluse käigus tehtava nõuetekohasuse kontrolli (edaspidi *veterinaarkontroll*) korralduse aluseid, täpsustades ja täiendades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/625;
- 9) vastutust veterinaarõuete rikkumise eest.

(2) Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2016/429 ning (EL) 2017/625 ja nende rakendamiseks vastu võetud õigusaktide tähenduses, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Valdkonna eest vastutav minister võib oma pädevuse piires määrusega kehtestada nõuded looma ja inimese tervise kaitseks taudiennetuse ja -tõrje ning muude veterinaarmedetmete rakendamiseks küsimuses, mille otsustamise õigus on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud Euroopa Liidu õigusakti või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusakti või rakendusakti kohaselt liikmesriigil.

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib oma pädevuse piires kehtestada looma ja inimese tervise kaitseks taudiennetuse ja -tõrje ning muude veterinaarmedetmete rakendamiseks käskkirja küsimuses, mille otsustamise õigus on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud Euroopa Liidu õigusakti või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusakti või rakendusakti kohaselt liikmesriigil.

§ 2. Seaduste kohaldamine

(1) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EL) 2017/625 ja (EL) 2016/429 ning käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Käesoleva seaduse alusel teostatavale veterinaarjärelevalvele kohaldatakse korralduse seadust käesolevas seaduses sätestatud erisustega.

(3) Käesoleva seaduse alusel teostatavale Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõike 1 punkti a loetellu kantud loomataudi tõrjele kohaldatakse hädaolukorra seadust käesolevas seaduses sätestatud erisustega.

(4) Põllumajanduslooma pidamisel ja loomse saaduse, välja arvatud loomse kõrvalsaaduse käitlemisel osaleva isiku tervisekontrolli suhtes kohaldatakse nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seadust.

§ 3. Veterinaarnõuded

(1) Veterinaarnõuded käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Liidu õigusaktides ning käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides inimese elu ja tervise ning looma tervise ja heaolu kaitsmise eesmärgil kehtestatud nõuded:

1) veterinaararsti kutsetegevuse kohta;
2) loomataudi ennetamise ja tõrje kohta;
3) loomse saaduse, loomse kõrvalsaaduse, loomsest kõrvalsaadusest saadud toote ja loomse paljundusmaterjali ohutuse tagamise kohta.

(2) Veterinaarnõuetena käsitatakse ka:

1) söödaseaduses ja selle alusel kehtestatud ravimsööda väljakirjutamise nõudeid;

[RT I, 17.11.2021, 1 - jõust. 28.01.2022]

2) toiduseaduses ja selle alusel kehtestatud loomse toidu hügieeni nõudeid;

3) loomakaitseseaduses ja selle alusel kehtestatud loomade heaolu tagamise nõudeid, välja arvatud looduses vabalt elavate loomade ja katseloomade kaitse nõuded.

(3) Juriidilisele isikule veterinaarnõuetest tulenevate kohustuste täitmise korraldab tema seaduslik esindaja.

§ 4. Loomne saadus

(1) Loomne saadus käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.04.2004, lk 55–205), I lisa punktis 8.1 sätestatud loomne toode.

(2) Loomse saaduse kohta käivaid sätteid kohaldatakse ka loomse kõrvalsaaduse ja loomsest kõrvalsaadusest saadud toote kohta, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 5. Loomapidaja ja loomapidamisettevõtte

(1) Loomapidaja käesoleva seaduse tähenduses on ettevõtja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 4 punkti 24 tähenduses.

(2) Loomapidamisettevõtte käesoleva seaduse tähenduses on ettevõtte Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 4 punkti 27 tähenduses.

§ 6. Loomataud

(1) Loomataud käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 5 lõike 1 punktis a ja II lisa loetletud loomahaigus, sealhulgas zoonoos või muu loomahaigus, mille on põhjustanud bioloogiline haigusetekiitaja, mis võib kas otseselt või keskkonna vahendusel kanduda ühelt loomalt teisele, loomalt inimesele ja vastupidi. Käesoleva seaduse tähenduses loetakse loomataudiks ka selline loomade massiline haigestumine, mida põhjustaval haigusetekiitajal puudub omadus üle kanduda.

(2) Eriti ohtlik loomataud käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõike 1 punktis a osutatud loetelus nimetatud loomataud.

(3) Muu loomataud käesoleva seaduse tähenduses on loomataud, mis ei ole loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 5 lõike 1 punktis a ja II lisa ning mida ei peeta esilekerkivaks loomataudiks sama määruse artikli 6 tähenduses.

(4) Teatamiskohustuslik loomataud käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõike 1 punktis e nimetatud loomataud.

§ 7. Zoonoos ja toidutekkeline haiguspuhang

(1) Zoonoos on otseselt või kaudselt loomulikult teel looma ja inimese vahel edasikanduv haigus või nakkus. Zoonoosi suhtes kohaldatakse loomataudi kohta käivaid sätteid.

(2) Zoonoosne haigusetekiitaja on viirus, bakter, seen, parasiit või bioloogiline tegur, mis võib põhjustada zoonoosi.

(3) Toidutekkeline haiguspuhang käesoleva seaduse tähenduses on teatavatel asjaoludel kahel või enamal inimesel täheldatud haigus- või nakkusjuhtumi esinemine või olukord, kus haigus- ja nakkusjuhtumite arv ületab prognoositud arvu ning kus need on seotud või on tõenäoliselt seotud sama toiduga.

§ 8. Veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontroll

Veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontrolli toimingud käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 2 nimetatud toimingud.

§ 9. Pädev asutus

Kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti, on Põllumajandus- ja Toiduamet pädev asutus:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 4 punkti 55 tähenduses;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 tähenduses, välja arvatud sama määruse artiklites 33–35 sätestatud juhtudel, kui pädev asutus on Maksu- ja Tolliamet;

3) välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse 3. ja 3¹. peatüki tähenduses.

§ 10. Otsuse kättetoimetamine

Kui käesoleva seaduse alusel tehtud otsus toimetatakse kätte posti teel, võib seda teha lihtkirjaga, tähtkirjaga või väljastusteatega tähtkirjaga.

2. peatükk Veterinaararsti kutsetegevus

§ 11. Veterinaararsti kvalifikatsioon

(1) Veterinaararsti kvalifikatsiooni omandamiseks läbitakse loomaarstiõppe õppekava kas Eesti Maaülikoolis või välisriigi asjaomases õppeasutuses. Mujal kui Eestis omandatud veterinaararsti kvalifikatsiooni tunnustatakse välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse ja käesoleva seaduse kohaselt.

(2) Eesti Maaülikooli loomaarstiõppe kliinilise õppe korraldamisega seotud tegevuskulude katmist lisarahastatakse riigieelarvest Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi eelarve kaudu. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium lähtub loomaarstiõppe kliinilise õppe lisarahastamisel Eesti Maaülikooli ettepanekutest ja loomaarstiõppe kliiniliseks õppeks riigieelarves ettenähtud vahenditest.

(3) Regionaal- ja Põllumajandusministeerium sõlmib Eesti Maaülikooliga loomaarstiõppe kliinilise õppe korraldamisega seotud tegevuskulude katmise lisarahastamiseks halduslepingu.

§ 12. Kutsetegevuse luba

(1) Veterinaararst käesoleva seaduse tähenduses on veterinaararsti kvalifikatsiooniga isik, kellel on veterinaarteenuse osutamiseks vajalik veterinaararsti kutsetegevuse luba (edaspidi *kutsetegevuse luba*).

(2) Veterinaarteenus käesoleva seaduse tähenduses on veterinaararsti osutatav loomahaiguse ravi, loomahaiguse ennetamine ja diagnoosimine, sealhulgas laboratoorne diagnoosimine, ning looma tervise ja heaolu tagamiseks vajalik muu menetlus.

(3) Veterinaararst osutab veterinaarteenust iseseisvalt füüsilisest isikust ettevõtjana või temaga lepingulises suhtes oleva ettevõtja kaudu.

(4) Kutsetegevuse loa andmise, loa kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise ning loa andmisest keeldumise otsustab Põllumajandus- ja Toiduamet.

(5) Kutsetegevuse luba on tähtjatu.

§ 13. Kutsetegevuse loa taotlemine

(1) Kutsetegevuse loa taotleja esitab Põllumajandus- ja Toiduametile:

1) taotluse;

2) elulookirjelduse, mis sisaldab muu hulgas taotleja ees- ja perekonnanime, eelmist ees- ja perekonnanime või eelmisi ees- ja perekonnanimesid, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ning isikut tõendava dokumendi nimetust ja numbrit, kontaktandmeid, eelmise töökoha asukoha riiki ning kutsealase töökäigu kirjeldust;

3) veterinaararsti kvalifikatsiooni tõendava dokumendi koopia;

4) erialast täiendamist tõendava dokumendi koopia.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud dokumenti ei pea esitama, kui kutsetegevuse luba taotletakse viie aasta jooksul veterinaararsti kvalifikatsiooni omandamisest arvates.

(3) Enne taotluse esitamist tasub kutsetegevuse loa taotleja taotluse läbivaatamise eest riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(4) Kutsetegevuse loa taotleja võib taotluse esitada elektroonilises vormis digitaalallkirjastatult või muul sellesarnasel turvalisel viisil, mis võimaldab taotlejat tuvastada.

§ 14. Kutsetegevuse loa taotlemine liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis ja Šveitsis veterinaararsti kvalifikatsiooni omandamise korral

(1) Kutsetegevuse loa taotleja, kes on omandanud veterinaararsti kvalifikatsiooni liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Šveitsis, esitab Põllumajandus- ja Toiduametile käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud dokumendid ja andmed ning Euroopa kutsekaardi olemasolu korral ka selle andmed.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet annab kutsetegevuse loa taotlejale kinnituse taotluse kättesaamise kohta kolme tööpäeva jooksul käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud dokumentide ja andmete saamisest arvates.

(3) Liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Šveitsis omandatud veterinaararsti kvalifikatsiooni tõendab dokument, mis annab veterinaararstile õiguse osutada veterinaarteenust asjaomases liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Šveitsis.

(4) Kutsetegevuse loa andmise aluseks olevate liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Šveitsis veterinaararsti kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(5) Kui liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Šveitsis veterinaararsti kvalifikatsiooni omandanud isiku kvalifikatsiooni tõendav dokument ei ole nimetatud käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud loetelus, otsustab Põllumajandus- ja Toiduamet loa andmise välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduses sätestatu kohaselt, küsides vajaduse korral Eesti Maaülikooli arvamust.

(6) Kui veterinaararsti kutsealal on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.09.2005, lk 22–142) artikli 4a lõike 7 alusel Euroopa Komisjoni rakendusmäärusega kasutusele võetud Euroopa kutsekaart ning liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või Šveitsi pädev asutus on Eesti pädevale asutusele edastanud taotluse isiku Eestis töötamiseks, kohaldatakse Euroopa kutsekaardi taotlemisele ja taotluse menetlemisele välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse §-e 21¹, 21⁴ ja 21⁵.

§ 15. Kutsetegevuse loa taotlemine muus välisriigis veterinaarsti kvalifikatsiooni omandamise korral

(1) Käesoleva seaduse §-s 14 nimetatata välisriigis veterinaarsti kvalifikatsiooni omandanud isik esitab kutsetegevuse loa saamiseks Põllumajandus- ja Toiduametile lisaks § 13 lõikes 1 nimetatud dokumentidele ja andmetele ka veterinaarsti kvalifikatsiooni tõendava dokumendi väljastanud õppeasutuse loomaarstiõppe õppekava.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet annab kutsetegevuse loa taotlejale kinnituse taotluse kättesaamise kohta kolme tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide ja andmete saamisest arvates ning esitab nõuetekohased dokumendid ja andmed Eesti Maaülikoolile hinnangu saamiseks kolme tööpäeva jooksul nende saamisest arvates.

(3) Eesti Maaülikool annab hinnangu selle kohta, kas kutsetegevuse loa taotleja läbitud õppekava vastab Eesti asjakohasele õppekavale, ning teeb vajaduse korral ettepaneku täiendusõppe kohta, võttes arvesse isiku töökogemust ja läbitud täiendusõppeid, 40 tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 viidatud dokumentide ja andmete saamisest arvates.

(4) Kui Eesti Maaülikooli antud hinnangu alusel ei erine kutsetegevuse loa taotleja läbitud õppekava oluliselt Eesti loomaarstiõppe õppekavast, menetleb Põllumajandus- ja Toiduamet taotlust käesolevas seaduses sätestatud korras.

(5) Kui Eesti Maaülikooli antud hinnangu alusel erineb kutsetegevuse loa taotleja läbitud õppekava oluliselt Eesti loomaarstiõppe õppekavast ja taotleja peab läbima asjakohase täiendusõppe, on tal võimalik teha hinnangu saamisele järgneva 60 tööpäeva jooksul Eesti Maaülikooli koostatud ja korraldatud sobivustest oma teadmiste tõendamiseks või läbida vajalikus matus loomaarstiõppe õppekava tingimustele vastav täiendusõpe koos lõpuhindamisega Eesti Maaülikoolis tasulise õppe raames vastavalt õppekorraldusele. Sobivustestiga kontrollitakse ja hinnatakse kutsetegevuse loa taotleja kutse-, eri- ja ametiteadmisi ning oskusi ja vilumust.

(6) Veterinaarsti sobivustesti koostamise, korraldamise ja hindamise ning sobivustesti tulemustest teatamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(7) Kui käesoleva seaduse §-s 14 nimetatata välisriigis omandatud kvalifikatsiooniga isiku kvalifikatsiooni on varem tunnustanud teine liikmesriik, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriik või Šveits ja isikul on selles riigis kolmeaastane töökogemus veterinaarstina, otsustab Põllumajandus- ja Toiduamet kutsetegevuse loa andmise käesolevas seaduses sätestatud korras, arvestades välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduses sätestatud. Kutsetegevuse loa taotlemiseks esitab isik lisaks käesoleva seaduse § 13 lõikes 1 nimetatud dokumentidele ja andmetele dokumendi, mis tõendab tema töökogemust ja õigust osutada veterinaarteenust liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Šveitsis.

(8) Kui veterinaarsti kutsealal on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/36/EÜ artikli 4a lõike 7 alusel Euroopa Komisjoni rakendusmäärusega kasutusele võetud Euroopa kutsekaart ning liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või Šveitsi pädev asutus on Eesti pädevale asutusele edastanud taotluse isiku Eestis töötamiseks, kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud juhul Euroopa kutsekaardi taotlemisele ja taotluse menetlemisele välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse §-e 21¹, 21⁴ ja 21⁵.

§ 16. Kutsetegevuse loa andmine ja loa andmisest keeldumine

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet menetleb kutsetegevuse loa taotlust ning teeb kutsetegevuse loa andmise või loa andmisest keeldumise otsuse 20 tööpäeva jooksul otsuse tegemiseks vajalike dokumentide ja andmete saamisest arvates.

(2) Kui kutsetegevuse loa taotluse menetlemise käigus selgub käesoleva seaduse § 14 lõikes 5 nimetatud asjaolu, võib Põllumajandus- ja Toiduamet pikendada otsuse tegemise tähtaega 60 tööpäevani, teatades sellest loa taotlejale viivitamata ja lisades põhjuse.

(3) Kutsetegevuse loale märgitakse:

- 1) kutsetegevuse loa omaja ees- ja perekonnanimi;
- 2) kutsetegevuse loa omaja isikukood või selle puudumise korral sünniaeg;
- 3) kutsetegevuse loa väljaandmise kuupäev ja koht;
- 4) kutsetegevuse loa number.

(4) Põllumajandus- ja Toiduamet keeldub kutsetegevuse loa andmisest, kui:

- 1) loa taotlemisel on tahtlikult esitatud valeandmeid;
- 2) veterinaarsti suhtes kehtib jõustunud kohtuotsus, millega on temalt ära võetud veterinaarteenuse osutamise õigus;
- 3) loa taotleja kvalifikatsioon ei vasta asjaomasel erialal töötamiseks nõutavale kvalifikatsioonile;
- 4) loa taotleja töötab üldapteegis, veterinaarapteegis või ravimite hulgimüügi või tootmise tegevusloa omaja juures ja ta ei tohi osutada veterinaarteenust tulenevalt ravimiseaduse § 43 lõikest 7;
- 5) taotleja on teenistuses veterinaarjärelevalveametnikuna ja tal on avaliku teenistuse seaduse § 60 lõike 2 alusel täielikult keelatud tegeleda kõrvaltegevusena veterinaarteenuse osutamisega.

§ 17. Kutsetegevuse loa kehtivuse peatamine

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet võib peatada kutsetegevuse loa kehtivuse, tehes asjakohase märke käesoleva seaduse § 21 lõikes 1 nimetatud registrisse, kui:

- 1) veterinaararst rikub oma kutsetegevuses oluliselt õigusakti nõuet või kui rikkumisega kaasneb oluline oht looma elule või tervisele;
- 2) veterinaararst ei pea oma kutsetegevuses kinni veterinaararsti kutse-eeskirjast ega järgi head veterinaarset tava;
- 3) veterinaararst ei ole esitanud Põllumajandus- ja Toiduametile oma ajakohaseid andmeid või ei ole kandnud neid § 21 lõikes 1 nimetatud registrisse;

4) veterinaararst on korduvalt rikkunud Euroopa Liidu õigusaktis või ravimiseaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud ravimi soetamise ning veterinaarteenuse osutamise käigus ravimi väljakirjutamise, väljastamise ja kasutamise nõudeid;

[RT I, 20.06.2022, 4 - jõust. 01.07.2022]

5) veterinaararst takistab veterinaarjärelevalve teostamist ega ole täitnud temale selle kohta tehtud ettekirjutust, milles teda on loa kehtivuse peatamise eest hoiatatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudel peatatakse kutsetegevuse loa kehtivus kuni rikkumise kõrvaldamiseni, kutsetegevuse loa kehtetuks tunnistamise otsustamiseni või veterinaarjärelevalve teostamise võimaldamiseni.

§ 18. Kutsetegevuse loa kehtetuks tunnistamine ja kehtetuks muutumine

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet tunnistab kutsetegevuse loa kehtetuks järgmistel alustel:

- 1) käesoleva seaduse § 17 lõikes 1 nimetatud kutsetegevuse loa kehtivuse peatamise aluseks olnud rikkumine ei ole ettekirjutuses määratud tähtpäevaks kõrvaldatud;
- 2) veterinaararst on kutsetegevuse loa taotlemisel tahtlikult esitanud valeandmeid, mis mõjutasid loa andmist ning mille esitamata jätmise korral oleks pidanud loa andmisest keelduma;
- 3) veterinaararsti suhtes kehtib jõustunud kohtuotsus, millega on temalt veterinaarteenuse osutamise õigus ära võetud;
- 4) veterinaararst loobub enda taotlusel kutsetegevuse loast.

(2) Kutsetegevuse luba muutub kehtetuks veterinaararsti surma korral.

(3) Põllumajandus- ja Toiduamet rakendab hoiatusmehhanismi välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse 3². peatükis kehtestatud korras.

§ 19. Veterinaararsti kohustused

(1) Veterinaararst on kohustatud:

- 1) lähtuma oma tegevuses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 12 nõuetest;
- 2) pidama kinni veterinaararsti kutse-eeskriitika ja järgima head veterinaarset tava;
- 3) loobuma enda taotlusel kutsetegevuse loast kooskõlas ravimiseaduse § 43 lõikega 7 juhul, kui ta asub tööle üldapteegis, veterinaarapteegis või ravimite hulgimüügi või tootmise tegevusloa omaja juures;
- 4) täiendama ennast erialaselt vähemalt üks kord viie kalendriaasta jooksul;
- 5) pidama arvestust haigusjuhtumite, sealhulgas loomataudide, tehtud ravi- ja muude menetluste, veterinaarretsepti alusel välja kirjutatud ravimite ja ravimisööda veterinaarretsepti alusel välja kirjutatud ravimisöödas sisalduvate ravimite (edaspidi koos *välja kirjutatud ravim*) ning veterinaarteenuse osutamise käigus väljastatud ja kasutatud ravimite kohta õigusaktides kehtestatud korras ning säilitama nimetatud andmeid kolm aastat;

[RT I, 20.06.2022, 4 - jõust. 01.07.2022]

6) esitama Põllumajandus- ja Toiduametile haigusjuhtumite, sealhulgas loomataudide, tehtud ravi- ja muude menetluste kohta aruandeid;

7) esitama Põllumajandus- ja Toiduametile selleks ettenähtud kliendiportaali kaudu andmeid välja kirjutatud ravimite ning veterinaarteenuse osutamise käigus väljastatud ja kasutatud ravimite kohta;

[RT I, 17.11.2021, 1 - jõust. 01.01.2023, osaliselt muudetud [RT I, 20.06.2022, 4]]

8) lisama lemmiklooma identifitseerimisdokumendi ja lemmikloomale tehtud veterinaarse menetluse kohta tõendi väljastamisel oma allkirjale ametinimetuse ja kutsetegevuse loa numbri;

9) täitma Põllumajandus- ja Toiduameti antud ülesandeid seoses eriti ohtliku või esilekerkiva loomataudi ennetamise ja tõrjega;

10) juhtima loomapidaja ja lemmikloomapidaja ning loomse saaduse või loomse paljundusmaterjali käitleja tähelepanu veterinaarõuete rikkumisele, tegema ettepanekuid rikkumise kõrvaldamiseks ning andma esmaseid juhiseid loomatauditõrje korraldamiseks loomapidamisettevõttes või kodumajapidamises.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 5–7 nimetatud arvestuse pidamise ning aruande ja andmete esitamise täpsemad nõuded ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 7 kohaselt esitatud andmed välja kirjutatud ravimite ning veterinaarteenuse osutamise käigus väljastatud ja kasutatud ravimite kohta kantakse riiklikku veterinaararstide registrisse.

[RT I, 17.11.2021, 1 - jõust. 01.01.2023, osaliselt muudetud [RT I, 20.06.2022, 4]]

§ 20. Erialane täiendamine

Veterinaararsti erialane täiendamine on:

1) osavõtt loomaarstiõppe õppekava alusel õpetava ülikooli, riigiasutuse või erialaorganisatsiooni korraldatud erialasest infopäevast, õppepäevast, kursusest, seminarist või konverentsist;

2) praktiseerimine veterinaararsti või loomaarstiõppe õppekava alusel õpetava ülikooli juures;

3) erialase teaduskraadi omandamine;

4) loomaarstiõppe õppekava alusel õppiva üliõpilase erialase teoreetilise, praktilise või kliinilise õppe juhendamine;

5) teaduslik-praktilise töö või erialase artikli avaldamine Eesti või välisriigi erialaväljaandes või erialase õppe- või teaduskirjanduse avaldamine;

6) erialase ettekandega esinemine loomaarstiõppe õppekava alusel õpetava ülikooli, riigiasutuse või erialaorganisatsiooni korraldatud infopäeval, õppepäeval, kursusel, seminaril või konverentsil.

§ 21. Riiklik veterinaararstide register

(1) Riikliku veterinaararstide registri (edaspidi *veterinaararstide register*) põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(2) Veterinaararstide registri eesmärk on tagada:

1) tarbijale teave veterinaarteenuse osutamise õigusega veterinaararstide kohta;

2) veterinaarteenuse tõhus veterinaarjärelevalve;

3) vajalike andmete kogumine veterinaaria valdkonna paremaks korraldamiseks;

4) veterinaarteenuse osutamise käigus ravimite vastutustundlik väljakirjutamine, väljastamine ja kasutamine.

[RT I, 17.11.2021, 1 - jõust. 01.01.2023, muudetud [RT I, 20.06.2022, 4]]

(3) Veterinaararstide registri vastutav töötaja on Põllumajandus- ja Toiduamet.

(4) Vastutavale töötajale andmete esitamise kohustus on kutsetegevuse loa taotlejal ja veterinaararstil.

(5) Vastutav töötaja võib teha veterinaararstide registrisse kantavate andmete saamiseks riskisutuse korras päringu ja saada andmeid teisest andmekogust.

(6) Veterinaararstide registrisse kogutakse veterinaarsti kohta järgmised andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi, eelmine ees- ja perekonnanimi või eelmised ees- ja perekonnanimed, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ning isikut tõendava dokumendi nimetus ja number, kontaktandmed ja eelmise töökoha asukoha riik;
- 2) kvalifikatsiooni ja erialast täiendamist tõendavad andmed;
- 3) andmed töökoha ja volitatud veterinaararsti pädevuse kohta;
- 4) andmed kutsetegevuse loa ja selle kehtivuse kohta;
- 5) toimingute registreerimise andmed.

(7) Veterinaararstide registrisse kogutakse andmeid loomahaiguste ennetamiseks ja raviks välja kirjutatud ravimite ning veterinaararstide osutamise käigus väljastatud ja kasutatud ravimite kohta.

[RT I, 17.11.2021, 1 - jõust. 01.01.2023, osaliselt muudetud [RT I, 20.06.2022, 4]]

(8) Veterinaararstide registrisse kantud andmetel on informatiivne tähendus. Veterinaararstide registri digitaalsesse andmebaasi kantud käesoleva paragrahvi lõike 6 kohaselt veterinaararsti kohta kogutud andmeid säilitatakse arhiivis viis aastat kutsetegevuse loa andmisest keeldumise või kehtetuks tunnistamise otsuse tegemisest või loa kehtetuks muutumisest arvates. Logisid säilitatakse veterinaararstide registri põhimääruses sätestatu kohaselt.

(9) Veterinaararstide registrisse kantud andmete õigsuse eest vastutab nende esitaja. Veterinaararstide registrisse kantud andmete muutumise korral esitatakse viivitamata taotlus andmete muutmiseks.

(10) Veterinaararst esitab veterinaararsti kvalifikatsiooni omandamisest viie kalendriaasta möödumisel erialase täiendamise andmed iga viieaastase ajavahemiku kohta sellele ajavahemikule järgneva aasta 31. jaanuariks.

§ 22. Veterinaararsti teenuse ajutise osutamise õigus

Liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Šveitsis veterinaararsti kvalifikatsiooni omandanud isik võib ilma käesoleva seaduse § 12 lõikes 1 sätestatud kutsetegevuse loata osutada Eestis veterinaararsti teenust ajutiselt, lähtudes välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse 3. ja 3¹. peatükis sätestatust. Pädev asutus välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse 3. ja 3¹. peatüki tähenduses on Põllumajandus- ja Toiduamet.

§ 23. Veterinaararsti kutsetegevust kinnitav tõend

(1) Kui veterinaararst soovib töötada väljaspool Eestit, taotleb ta vajaduse korral Põllumajandus- ja Toiduametilt enda kutsealal tegutsemist kinnitava tõendi.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tõendi taotlemiseks esitab veterinaararst Põllumajandus- ja Toiduametile taotluse järgmiste andmetega:

- 1) taotleja ees- ja perekonnanimi;
- 2) taotleja kutsetegevuse loa number;
- 3) riik, kus kutsekvalifikatsiooni tunnustamist kavatakse taotleda;
- 4) senise erialase töökäigu kirjeldus.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tõendi taotlemiseks tasub veterinaararst enne taotluse esitamist selle läbivaatamise eest riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tõendi taotluse võib veterinaararst esitada elektroonilises vormis digitaalalkirjastatult või muul sellesarnasel turvalisel viisil, mis võimaldab taotlejat tuvastada.

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet annab veterinaararstile veterinaararsti kutsetegevust kinnitava tõendi 20 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(6) Veterinaararsti kutsetegevust kinnitav tõend kehtib kolm kuud selle väljaandmisest arvates.

(7) Veterinaararsti kutsetegevust kinnitava tõendi kaotuse, varguse või hävimise korral antakse veterinaararstile tema taotluse alusel tõendi duplikaat.

(8) Kui veterinaararsti kutsealal on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/36/EÜ artikli 4a lõike 7 alusel Euroopa Komisjoni rakendusmäärusega kasutusele võetud Euroopa kutsekaart ja kutsetegevuse loa taotleja soovib Euroopa kutsekaarti Eesti Vabariigist väljaspool töötamiseks, kohaldatakse Euroopa kutsekaardi taotlemisele ja taotluse menetlemisele välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse §-e 21¹–21³.

3. peatükk

Looma pidamine ning loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali käitlemine

1. jagu

Ettevõtja ja muu isiku teatamis- ja loakohustus

§ 24. Teatamiskohustus

(1) Teatamiskohustus käesoleva seaduse tähenduses on tegevuskoha registreerimine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 IV osa ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 23 tähenduses.

(2) Majandustegevusteade esitatakse Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ametile järgmistel tegevusaladel tegutsemiseks:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 84 lõikes 1, artikli 87 lõikes 1, artikli 90 lõikes 1, artikli 172 lõikes 1 ja artikli 176 lõikes 2 nimetatud tegevusalad;
- 2) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade pidamise ettevõtteid ja haudejaamu ning teatavate peetavate maismaaloomade ja haudemunade jälgitavust käsitlevate eeskirjadega (ELT L 314, 05.12.2019, lk 115–169), artikli 3 lõikes 1 nimetatud tegevusalad;
- 3) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/691, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses vesiviljelusettevõtteid ja veeloomade vedajaid käsitlevate eeskirjadega (ELT L 174, 03.06.2020, lk 345–378), artikli 3 lõike 1

punktides a ja b nimetatud tegevusalad;

4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 23 lõike 1 punktis a nimetatud tegevusalad;
5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 4 punktis 4 nimetatud loomade pidamine toidu ja sööda tootmise eesmärgil.

(3) Majandustegevusteates esitatakse lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud järgmised andmed:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 84 lõikes 1, artikli 87 lõikes 1, artikli 90 lõikes 1 ja artikli 172 lõikes 1 nimetatud andmed;

2) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklis 3 nimetatud andmed;

3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 23 lõike 1 punktis b nimetatud andmed.

(4) Isik, kes soovib tegeleda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 84 lõikes 1 ja artikli 172 lõikes 1 nimetatud loomade pidamisega muul eesmärgil kui majandustegevus, esitab enne tegevuse alustamist Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile teatise käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmetega. Käesolevas lõikes sätestatud teatise esitamise kohustus ei ole teatamiskohustus majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse tähenduses.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teatises esitatakse Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile lisaks samas lõikes viidatud andmetele ka järgmised andmed:

1) lõikes 4 nimetatud isiku kontaktandmed ja isikukood või selle puudumisel sünniaeg ning isikut tõendava dokumendi nimetus ja number;

2) teatise esitanud isiku nimi ja kontaktandmed.

(6) Teatamiskohustuse täitmisel saadud andmete registrisse kandmise eest riigilõivu ei tasuta.

§ 25. Loakohustus

(1) Loakohustus käesoleva seaduse tähenduses on:

1) heakskiitmine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 IV osa ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2124, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/625 looma- ja kaubasaadetiste ametliku kontrolli eeskirjadega, mida kohaldatakse läbi liidu toimuva transiidi, ümberlaadimise ja edasiveo korral, ning millega muudetakse komisjoni määruseid (EÜ) nr 798/2008, (EÜ) nr 1251/2008, (EÜ) nr 119/2009, (EL) nr 206/2010, (EL) nr 605/2010, (EL) nr 142/2011, (EL) nr 28/2012, komisjoni rakendusmäärust (EL) 2016/759 ja komisjoni otsust 2007/777/EÜ (ELT L 321, 12.12.2019, lk 73–98), artikli 2 punkti 9 tähenduses;

2) tunnustamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 tähenduses.

(2) Tegevusluba taotletakse järgmistel tegevusaladel või järgmistes ettevõtetes tegutsemiseks:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 94 lõikes 1 nimetatud tegevusala;

2) loomade pidamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 95 kohases ettevõttes;

3) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklis 9 nimetatud tegevusala;

4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 176 lõikes 1 nimetatud tegevusala;

5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklites 178 ja 179 nimetatud tegevusala ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/691 artiklis 4 nimetatud tegevusala;

6) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2124 artikli 23 lõike 1 kohane ettevõtte, kus ladustatakse loomset paljundusmaterjali, loomset kõrvalsaadust, loomsest kõrvalsaadusest saadud tooteid, heina või põhku;

7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 lõikes 1 nimetatud tegevusala.

(3) Tegevusluba võib taotleda tegutsemiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 176 lõikes 1 ja artiklis 178 nimetatud tegevusalal ettevõtete rühmana sama määruse artikli 176 lõikes 6 nimetatud juhul ja tingimustel.

(4) Tegevusluba ei ole vaja taotleda tegutsemiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 176 lõikes 2 nimetatud tegevusalal.

(5) Tegevusluba annab ettevõtjale õiguse alustada majandustegevust ja tegutseda sellel tegevusalal üksnes tegevusloas märgitud ettevõttes või ettevõtte osas.

§ 26. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa taotlus esitatakse Põllumajandus- ja Toiduametile Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti e-teenuse keskkonna kaudu ja see peab sisaldama lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 96 lõikes 1 ja artikli 180 lõikes 1 nimetatud asjakohaseid andmeid.

(2) Käesoleva seaduse § 25 lõike 2 punktis 6 viidatud ettevõtte kohta esitatakse tegevusloa taotluses lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud järgmised andmed ja dokumendid:

1) andmed käideldava loomse paljundusmaterjali, loomse kõrvalsaaduse, loomsest kõrvalsaadusest saadud toote, heina või põhu ning nende säilitamise nõuete kohta;

2) ettevõtte hoonete plaan koos ruumijaotusega;

3) puhastamis- ja desinfitseerimisplaani, mis sisaldab andmeid seadmete ja ruumide puhastamise ja desinfitseerimise meetmete ning kasutatavate ainete kohta;

4) kahjuritõrjeplaani koos andmetega tõrjemeetmete kohta;

5) andmed loomse paljundusmaterjali, loomse kõrvalsaaduse, loomsest kõrvalsaadusest saadud toote, heina või põhu arvestuse pidamise kohta.

(3) Käesoleva seaduse § 25 lõike 2 punktis 7 viidatud tegevusala puhul esitatakse ettevõtte kohta tegevusloa taotluses lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud järgmised andmed ja dokumendid:

1) veovahendi andmed;

2) asendiplaan koos vee ja kanalisatsiooni välisvõrkude plaaniga;

3) ruumide plaan koos seadmete paigutuse ning vee ja kanalisatsiooni sisevõrkude plaaniga;

4) andmed käitlemisruumis kasutatud viimistlusmaterjalide kohta;

5) käitlemisprotsessi tehnoloogiline skeem koos kasutatavate seadmete tehnilise kirjeldusega;

- 6) andmed projekteeritud ning kavandatava või tegeliku tootmis- või töötlemisvõimsuse kohta;
- 7) andmed ettevõtte ladude mahutavuse ja eeldatava toodangumahu kohta;
- 8) puhastamis- ja desinfitseerimisplaan, mis sisaldab andmeid seadmete ja ruumide puhastamise ja desinfitseerimise meetmete ning kasutatavate ainete kohta;
- 9) kahjuritõrjeplaan koos andmetega tõrjemeetmete kohta;
- 10) tekkinud heitvee töötlemise kirjeldus;
- 11) toorme ja loomsete kõrvalsaaduste veovahendite puhastamise kirjeldus;
- 12) andmed ja kirjeldused kavandatud meetmete kohta erinevatesse kategooriatesse kuuluvate loomsete kõrvalsaaduste ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete ristsaastumise vältimise ning pideva eraldamise tagamiseks.

(4) Tegevusloa taotluse lahendamise eest riigilõivu ei tasuta.

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet esitab tegevusloa saanud ettevõtjate ettevõtete andmed Euroopa Komisjonile ja teistele liikmesriikidele Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud nõuete kohaselt.

(6) Tegevusloa taotluse lahendab Põllumajandus- ja Toiduamet tegevusloa andmisega või tegevusloa andmisest keeldumisega 90 päeva jooksul taotluse saamise päevast arvates, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklit 99.

§ 27. Tegevusloa kontrolliese

Ettevõtjale antakse tegevusloa, kui tema ettevõtte vastab käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide ning järgmiste Euroopa Liidu õigusaktide sätete asjakohastele nõuetele:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklid 97 ja 181;
- 2) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklid 5–8 ja 10–17;
- 3) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/686, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses loomse paljundusmaterjali ettevõtete heakskiitmise ning teatavate peetavate maismaaloomade paljundusmaterjali liidusises liikumise jälgitavus- ja loomatervisenõuetega (ELT L 174, 03.06.2020, lk 1–63), artikkel 4;
- 4) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/691 artiklid 5–19;
- 5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009 artiklid 25 ja 27;
- 6) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2124 artikkel 23.

§ 28. Tegevusloa peatamise ja kehtetuks tunnistamise erisused

Põllumajandus- ja Toiduamet võib lisaks majandustegevuse seaduse üldosa seaduse §-des 37 ja 43 sätestatud juhtudele tegevusloa osaliselt või täielikult peatada või loa kehtetuks tunnistada, kui loa omanik on rikkunud käesoleva seaduse, selle alusel kehtestatud õigusakti või Euroopa Liidu õigusakti nõudeid, mis ei ole tegevusloa kontrolliesemeks.

2. jagu Loomade jälgitavus

§ 29. Looma identifitseerimise viisid

- (1) Looma identifitseerimise viisid on looma märgistamine, kirjeldamine ja kuuluvuse määramine.
- (2) Looma märgistamine on tema varustamine elektroonse identifitseerimisvahendiga või muu eristamist võimaldava püsiva ja kordumatu kunstliku tunnusega, mis võimaldab tuvastada looma kuuluvuse.
- (3) Looma kirjeldamist tema eristamise eesmärgil kasutatakse looma puhul, keda ei ole võimalik või otstarbekas märgistada.
- (4) Loom, keda ei ole võimalik või otstarbekas märgistada ja kelle kohta ei saa selle loomaliigi isendite suure välise sarnasuse tõttu koostada kirjeldust, identifitseeritakse tema kuuluvuse kaudu.
- (5) Kuuluvuse kaudu identifitseerimise korral loetakse loom kuuluvaks isikule, kelle valduses või kinnisel territooriumil või kellele kuuluvus hoonel või rajatisel loom asub, kui tema kuuluvusest huvitatud isik ei tõenda vastupidist.

§ 30. Peetava looma identifitseerimine

- (1) Loomapidaja identifitseerib oma peetava maismaalooma, välja arvatud koera, kassi ja valgetuhkru, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklites 112–115 ja 117 ning komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2019/2035 sätestatud korras.
- (2) Põllumajandus- ja Toiduamet kiidab heaks elektroonse identifitseerimisvahendi, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 120 lõike 2 punkti c alusel kehtestatud nõuetele.
- (3) Põllumajandus- ja Toiduamet otsustab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud elektroonse identifitseerimisvahendi kasutamisele heakskiidu andmise 30 päeva jooksul selle taotlemisest arvates.
- (4) Tavapärast loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali saamise eesmärgil peetava maismaalooma ja hobuslase (edaspidi *põllumajandusloom*) märgistamiseks kasutatava identifitseerimisvahendi väljastab Põllumajandus- ja Toiduametiga selleks halduslepingu sõlminud isik taotluse alusel ja taotleja kulul. Põllumajanduslooma märgistamiseks kasutatav süstitav elektroonne identifitseerimisvahend väljastatakse ainult veterinaararstile.
- (5) Põllumajandus- ja Toiduametiga halduslepingu sõlminud isik edastab andmed väljastatud identifitseerimisvahendite kohta Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ametile masinloetaval viisil.
- (6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud halduslepingu sõlmimiseks kuulutab Põllumajandus- ja Toiduamet välja konkursi. Konkursi kuulutus avaldatakse Põllumajandus- ja Toiduameti veebilehel.

§ 31. Põllumajandus- ja vesiviljeluslooma kohta arvestuse pidamine

- (1) Loomapidaja peab oma tegevuse kohta arvestust järgmiste õigusaktide sätete kohaselt:
 - 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklid 102–107 ja 186–190;
 - 2) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklid 22–37;

3) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/686 artiklid 8 ja 9;

4) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/691 artiklid 22–35.

(2) Loomapidaja esitab oma tegevuse kohta peetava arvestuse alusel andmed põllumajandusloomade registrile käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud korras.

(3) Põllumajanduslooma märgistamise ja registreerimise ning veisepassi väljastamise korra, põllumajanduslooma tapmisest, hukkumisest ja kõrvaldamisest teavitamise korra ning põllumajanduslooma identifitseerimisvahendi eemaldamise ja asendamise nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklites 39–41, 47, 48, 53, 54 ja 59–62 nimetatud erandite kohaldamise ning erandi kohaldamise taotlemise ja taotluse lahendamise korra.

§ 32. Koera, kassi ja valgetuhkru identifitseerimine ning nende kohta arvestuse pidamine

(1) Koera, kassi ja valgetuhkru pidaja korraldab oma looma identifitseerimise.

(2) Teise liikmesriiki kaubanduslikul eesmärgil ja rohkem kui viie koera, kassi või valgetuhkru mittekaubanduslikul eesmärgil liikumise korral märgistatakse need loomad komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 70 kohaselt.

(3) Teise liikmesriiki mittekaubanduslikul eesmärgil liikumise korral märgistatakse koer, kass ja valgetuhkur Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 artikli 17 kohaselt.

(4) Koerte ja vajaduse korral teiste lemmikloomade kohta arvestuse pidamist korraldab kohalik omavalitsus.

(5) Käesoleva seaduse § 29 lõike 2 kohaselt elektroonse identifitseerimisvahendiga märgistatud koera, kassi ja valgetuhkru kohta kantakse identifitseerimisvahendi andmed käesoleva paragrahvi lõike 4 kohaselt arvestuse pidamiseks kasutatavasse andmekogusse.

§ 33. Koera, kassi ja valgetuhkru märgistamiseks kasutatava süstitava elektroonse identifitseerimisvahendi heakskiitmine ning lemmikloomapass

(1) Koera, kassi ja valgetuhkru märgistamiseks kasutatava süstitava elektroonse identifitseerimisvahendi kiidab heaks Põllumajandus- ja Toiduamet.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet hindab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud identifitseerimisvahendi heakskiitmise otsustamisel selle vastavust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 II lisa nõuetele.

(3) Koera, kassi ja valgetuhkru märgistamiseks kasutatava süstitava elektroonse identifitseerimisvahendi heakskiitmiseks esitab tootja või turustaja taotluse Põllumajandus- ja Toiduametile.

(4) Põllumajandus- ja Toiduamet teeb käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud identifitseerimisvahendi heakskiitmise või heaks kiitmata jätmise otsuse 30 päeva jooksul lõikes 3 nimetatud taotluse esitamise arvates.

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet avaldab heakskiidetud elektroonsete identifitseerimisvahendite loetelu tootjate kaupa oma veebilehel.

(6) Veterinaararst väljastab nõuetekohaselt täidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 artikli 6 punktis d osutatud identifitseerimisdokumendi (edaspidi *lemmikloomapass*) lemmikloomapidajale sama määruse artikli 22 kohaselt.

(7) Lemmikloomapassi väljastav veterinaararst säilitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 artikli 21 lõike 1 punktides a–c ja artikli 21 lõikes 3 nimetatud andmeid vähemalt kümme aastat lemmikloomapassi väljastamisest arvates.

(8) Lemmikloomapassi blankettide trükkimist ja veterinaararstile väljastamist ning lemmikloomapasside veterinaararstile väljastamise kohta arvestuse pidamist korraldab Põllumajandus- ja Toiduameti halduslepingu sõlminud isik.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud halduslepingu sõlmimiseks kuulutab Põllumajandus- ja Toiduamet välja konkursi. Konkursi kuulutus avaldatakse Põllumajandus- ja Toiduameti veebilehel.

3. jagu Põllumajandusloomade register

§ 34. Põllumajandusloomade register

(1) Põllumajandusloomade register on register Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklite 101 ja 185 tähenduses ning elektrooniline andmebaas artikli 109 tähenduses.

(2) Põllumajandusloomade registri eesmärk on tõhusa veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontrolli tagamiseks pidada arvestust järgmiste isikute ning nende tegevuse kohta:

1) käesoleva seaduse alusel tegevusloa saanud või majandustegevusteate esitanud isik ja käesoleva seaduse § 24 lõikes 4 nimetatud isik;

2) loomakaitseseaduse alusel loomade vedamiseks ja loomade pikaajaliseks vedamiseks tegevusloa saanud isik ning katseloomadega varustamiseks, nende kasvatamiseks või kasutamiseks tegevusloa saanud isik;

3) põllumajandusloomade aretuse seaduse alusel tegevusloa saanud isik.

(3) Põllumajandusloomade registri põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Põllumajandusloomade registri vastutav töötleja on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ja volitatud töötleja määratakse põllumajandusloomade registri põhimääruses.

§ 35. Põllumajandusloomade registrisse kantavad andmed

(1) Põllumajandusloomade registrisse kantakse isiku ja tema tegevuse kohta järgmised andmed:

1) majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 51 lõikes 1 nimetatud andmed;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklites 93, 101, 109, 173 ja 185 nimetatud asjakohased andmed;

3) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklites 18–21, 42, 49, 56 ja 64 nimetatud asjakohased andmed;

4) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/686 artiklites 6 ja 7 nimetatud andmed;

5) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/691 artiklites 20 ja 21 nimetatud andmed;

6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 23 lõikes 1 ning artikli 24 lõikes 1 nimetatud andmed.

(2) Toiduseaduse alusel põllumajandusloomade tapmiseks tegevusloa saanud isiku andmed saadakse riiklikust toidu ja sööda käitlejate registrist.

(3) Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet keeldub põllumajandusloomade registrisse põllumajandus- ja vesiviljeluslooma kohta kande tegemisest, kui isik on teadlikult esitanud valeandmeid või kui isikult on sellist liiki põllumajandus- või vesiviljeluslooma pidamise õigus kohtuotsusega ära võetud.

(4) Andmed põllumajandusloomade registrisse esitatakse paberil, Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti e-teenuse keskkonna kaudu või muu e-teenuse keskkonna kaudu, mis suhtleb riigi infosüsteemide andmevahetuskihi kaudu põllumajandusloomade registriga.

(5) Põllumajandusloomade registrisse kantud andmete õigsuse eest vastutab nende esitaja. Põllumajandusloomade registrisse isiku ja tema tegevuskoha kohta ning loomade ja nende liikumise kohta kantud andmete muutumise korral esitatakse taotlus andmete muutmiseks viivitamata, kuid mitte hiljem kui viis tööpäeva pärast andmete muutumist.

(6) Põllumajandusloomade registrisse kantud andmed on avalikud, välja arvatud andmed, mille puhul on kehtestatud juurdepääsupiirang. Kehtetuks tunnistatud registriandmeid ja nende alusdokumente säilitatakse majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 64 lõikes 3 sätestatud korras ja tähtaja jooksul.

(7) Põllumajandusloomade registrile kohaldatakse majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses registri kohta sätestatud, arvestades käesolevas seaduses, loomakaitseseaduses ja põllumajandusloomade aretuse seaduses sätestatud erisusi.

4. jagu

Loomade pidamine, avalik näitamine, kogumine ja vedu

§ 36. Bioturvalisuse kava

(1) Bioturvalisuse kava koostab käesoleva seaduse § 24 lõike 2 punktide 1–3 kohaselt majandustegevusteate esitanud ning § 25 lõike 2 punktides 1–4 viidatud tegevusalal või ettevõttes tegutsemiseks tegevusloa saanud isik ettevõttes rakendatavate bioturvameetmete kohta.

(2) Nende loomaliikide loetelu, millesse kuuluvate loomade pidamisel koostab isik bioturvalisuse kava, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud loetelu kehtestatakse vajaduse korral loomade pidamis- või tootmisviiside kaupa.

(4) Bioturvalisuse kava koostamisel ja ajakohastamisel võetakse arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklis 10 sätestatud bioturvameetmeid ning sama määruse artiklis 25 sätestatud loomatervise ülevaatuse tulemusi.

(5) Isik koostab bioturvalisuse kava 30 päeva jooksul käesoleva seaduse § 24 lõike 2 punktide 1–3 kohaselt majandustegevusteate esitamisest või § 25 lõike 2 punktide 1–5 kohaselt tegevusloa saamisest arvates, ajakohastab seda ja peab selle täitmise kohta arvestust.

(6) Isik säilitab bioturvalisuse kava kaks aastat selle rakendamise kohustuse lõppemisest arvates.

§ 37. Looma pidamine, lahtipääsenud ja omanikuta loom ning looma püüdmine

(1) Loomapidaja ja lemmikloomapidaja tagavad oma looma veterinaarõuete kohase pidamise ja rakendavad vajalikke meetmeid looma lahtipääsemise vältimiseks.

(2) Loomapidaja või lemmikloomapidaja juurest lahti pääsenud loomaks loetakse loom, kes viibib omaniku või looma eest vastutava isiku juuresolekuta väljaspool loomapidajale või lemmikloomapidajale kuuluvat või tema kasutuses olevat territooriumi.

(3) Loomapidaja ja lemmikloomapidaja korraldavad nende juurest lahti pääsenud looma püüdmise.

(4) Omanikuta loomaks loetakse identifitseerimata loom, kelle omanikku ei ole võimalik tuvastada.

(5) Kohalik omavalitsus korraldab omanikuta looma püüdmise, pidamise ja hukkamise loomakaitseseaduse kohaselt.

(6) Kui loomapidaja või lemmikloomapidaja ei korralda temale kuuluva looma püüdmist, korraldab selle kohalik omavalitsus käesoleva paragrahvi lõike 5 kohaselt.

(7) Looma püüdmise ja pidamisega seotud kulud kannab looma omanik.

§ 38. Loomanäitus, -võistlus, -laat ja -oksjon ning loomade kokkutoomisega seotud muu avalik üritus

(1) Loomanäitusele, -võistlusele, -laadale ja -oksjonile ning loomade kokkutoomisega seotud muule avalikule üritusele (edaspidi *üritus*) võib tuua kliiniliselt terve, nõuetekohaselt identifitseeritud ning asjakohastele veterinaarõuetele vastava looma.

(2) Ürituse korraldaja tagab kogu ürituse vältel looma heaolu ning veterinaarõuete kättesaadavuse.

(3) Ürituse korraldaja teavitab Põllumajandus- ja Toiduametit vähemalt kümme päeva enne korraldatava ürituse algust, edastades vähemalt järgmise teabe:

1) ürituse liik: loomanäitus, -võistlus, -laat või -oksjon või loomade kokkutoomisega seotud muu avalik üritus;

2) ürituse alguse ja lõpu kuupäev;

3) ürituse toimumise koht;

4) üritusele toodava looma liik;

5) üritusele toodava looma päritoluriik ja -piirkond;

6) üritusel veterinaarõuete pakkuva veterinaararsti nimi ja kontaktandmed;

7) üritusel osalemiseks nõutavad looma terviseandmed;

8) ürituse korraldaja nimi ja kontaktandmed.

(4) Põllumajandus- ja Toiduamet peab arvestust toimuvate ürituste kohta. Ürituste arvestuse andmed on avalikud ja neid säilitatakse kolm aastat ürituse registreerimise päevast arvates.

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet võib keelata teatud liiki loomade kokkutoomise või nende üritusel kasutamise, kui riskianalüüsi tulemusena on selgunud loomataudi leviku oht.

(6) Põllumajandus- ja Toiduamet teavitab teatud liiki loomade kokkutoomise või nende üritusel kasutamise keelamisest viivitamata ürituse korraldajat ning vajaduse korral avalikkust massiteabevahendi kaudu. Ürituse korraldaja teavitab loomade kokkutoomise või nende üritusel kasutamise keelamisest üritusel osalejaid.

(7) Ürituselt looma alalise pidamiskohta vedamise korral rakendavad loomapidaja ja lemmikloomapidaja loomataudi võimaliku leviku tõkestamiseks asjakohaseid bioturvameetmeid.

§ 39. Põllumajandus- ja vesiviljelusloomade vedu

(1) Veovahend puhastatakse pärast iga põllumajandus- ja vesiviljelusloomade vedu või vajaduse korral ka enne järgmist vedu ning desinfitseeritakse.

(2) Haiget või haiguskahtlast põllumajandus- ja vesiviljeluslooma veetakse eraldi veosena veterinaararsti kontrolli all. Sellise looma haigestumisest ja surmast teavitab tema vedaja viivitamata veterinaararsti.

(3) Vedaja säilitab põllumajandus- ja vesiviljelusloomade vedamise arvestuse aluseks olevaid dokumente kolm aastat veo toimumisest arvates.

§ 40. Kabiloomade ja kodulindude veovahendile kogumise erand

Kabiloomi ja kodulinde kogutakse veovahendile otse päritoluettevõttest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 133 lõike 2 kohaselt.

5. jagu

Tapalooma, loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali käitlemise veterinaarnõuded

§ 41. Tapalooma, loomse saaduse, loomse paljundusmaterjali ning loomse kõrvalsaaduse ja loomsest kõrvalsaadusest saadud toote käitlemine

(1) Tapaloom on liha ja lihasaaduste tootmise eesmärgil tapmisele määratud loom.

(2) Tapalooma ja loomset saadust käideldakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EL) 2016/429 ning (EÜ) nr 853/2004 sätestatud veterinaarnõuete kohaselt.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 artikli 1 lõike 3 alapunktides d ja e nimetatud juhtudel võib looma tappa ja temast saadud loomset saadust käidelda toiduseaduse § 26 lõike 3 ning sama määruse artikli 1 lõike 4 alusel kehtestatud nõuete kohaselt.

(4) Loomset paljundusmaterjali käideldakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/429 ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2020/686 sätestatud veterinaarnõuete kohaselt.

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet võib lubada kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009 artiklis 19 sätestatud loomsete kõrvalsaaduste ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete käitlemise erisusi.

(6) Loomsete saaduste ja nende käitlemise, sealhulgas looma enda tarbeks tapmise veterinaarnõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(7) Loomse paljundusmaterjali märgistamise nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

4. peatükk

Looma ja kauba Eestisse toimetamine, nendega kauplemine ja nende eksport ning lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine

1. jagu

Eestisse toimetamine

§ 42. Eestisse toimetamise tingimused

(1) Loomset saadust, loomset paljundusmaterjali, heina ja põhku (edaspidi koos *kaup*) ning looma võib Eestisse toimetada üksnes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 59 lõike 1 alusel määratud piiripunkti kaudu.

(2) Looma ja kauba Eestisse toimetamine käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 3 punktis 40 sätestatud tegevus.

(3) Piiripunkt käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 3 punktis 38 nimetatud koht Euroopa Liidu välisest riigist Eestisse toimetatava looma või kaupa sisaldava saadetise veterinaarkontrolli tegemiseks.

(4) Eestisse toimetamisel tehakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõike 2 punkti a alusel kehtestatud loetus nimetatud looma ja kauba veterinaarkontrolli.

(5) Piiripunktis veterinaarkontrolli tegemiseks teavitab looma või kaupa sisaldava saadetise eest vastutav isik sellise saadetise kavandatavast Eestisse toimetamisest vähemalt üks tööpäev ette seda piiripunkti, mille kaudu toimetamine on kavandatud. Maanteepiiripunkti kaudu kavandatavast toimetamisest teavitatakse seda piiripunkti, mille kaudu toimetamine on kavandatud, vähemalt neli tundi ette.

(6) Looma või kauba laeva või lennukiga Eestisse toimetamisel esitab saadetise eest vastutav isik piiripunkti veterinaarjärelevalveametnikule lastimanifesti.

(7) Looma ja kauba, mille kohta ei ole kehtestatud veterinaarnõudeid, võib Eestisse toimetada Põllumajandus- ja Toiduameti loal Eestiga samaväärseloomatervisealase olukorraga riigist või selle piirkonnast, kui loom või kaup on ohutu looma ja inimese tervisele. Sellise looma või kauba Eestisse toimetamiseks esitab importija taotluse asjakohaste veterinaarnõuete teadasaamiseks.

(8) Põllumajandus- ja Toiduamet teeb riskianalüüsi tulemuste alusel kindlaks käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud looma või kauba Eestisse toimetamisega kaasneva võimaliku ohu looma ja inimese tervisele, sealhulgas vajaduse esitada veterinaarnõuete kohasuse tõendamiseks sertifikaat, ning teatab importijale nimetatud looma või kauba Eestisse toimetamise veterinaarnõuded.

(9) Transiidil olev kaup ladustatakse vabatsoonis või tollilaos komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2124 kohaselt.

(10) Vabatsoonis või tollilaos transiidil oleva loomse toidu ladustamiseks peab ettevõtjal olema toiduseaduse kohane tegevusluba.

§ 43. Piiripunkti määramine

(1) Piiripunkti omaniku või valdaja taotluse alusel määrab Põllumajandus- ja Toiduamet piiripunkti, mille kaudu on lubatud looma ja kaupa Eestisse toimetada, kui piiripunkti määramise õigus on Euroopa Liidu asjakohase õigusakti kohaselt liikmesriigil.

(2) Piiripunktide loetelu avalikustatakse Põllumajandus- ja Toiduameti veebilehel Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 60 sätestatud nõuete kohaselt.

(3) Piiripunkti omanik või valdaja esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piiripunkti määramiseks kirjaliku taotluse Põllumajandus- ja Toiduametile.

(4) Põllumajandus- ja Toiduametil on õigus saada piiripunktis selle seaduslikult valdajalt või piiripunkti omanikult, kui omanik ei ole valdaja, veterinaarkontrolli tegemiseks vajalikud tööohutus- ja töötervishoiunõuete kohased ruumid ning võimaluse korral ka sisustatud bürooruumid tasuta kasutamiseks. Sideteenuse eest tasub Põllumajandus- ja Toiduamet. Kommunaalteenuste ja ruumide korrashoiuks vajalike muude teenuste eest tasub piiripunkti omanik või valdaja, kellele omanik on valduse üleandmisel sellekohase õiguse andnud.

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet esitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 59 lõike 2 kohase teate piiripunkti määramise kavatsuse kohta Euroopa Komisjonile.

(6) Pärast Euroopa Komisjonilt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 59 lõigetes 3–5 sätestatud teate saamist teeb Põllumajandus- ja Toiduamet viivitamata asjakohase otsuse.

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 62 lõikes 1 ning artikli 63 lõigetes 1 ja 4 sätestatud juhul teeb Põllumajandus- ja Toiduamet asjakohase otsuse ja muudatuse piiripunktide loetelus ning teavitab sellest Euroopa Komisjoni ja teisi liikmesriike sama määruse artiklite 62 ja 63 kohaselt.

(8) Põllumajandus- ja Toiduamet toimetab piiripunkti määramise või sellest keeldumise otsuse piiripunkti omanikule või valdajale kätte kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

2. jagu Kauplemine

§ 44. Kauplemise tingimused

(1) Kauplemine käesoleva seaduse tähenduses on Eesti ja liikmesriikide vaheline kaubandus.

(2) Loom, loomne saadus ja loomne paljundusmaterjal, millega kaubeldakse, peavad vastama veterinaarnõuetele.

(3) Kauplemisel tehakse veterinaarjärelevat ja veterinaarkontrolli Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/625 sätestatud nõuete kohaselt.

(4) Kui veterinaarjärelevat või veterinaarkontrolli tulemusena on kindlaks tehtud, et loom, loomne saadus või loomne paljundusmaterjal ei vasta nõuetele, kohaldab Põllumajandus- ja Toiduamet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 138 sätestatud meetmeid.

§ 45. Veterinaarjärelevat looma, loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali nõuetekohasuse üle Euroopa Liidu sisese transiidi korral

(1) Looma, loomse saaduse või loomse paljundusmaterjali saadetise või veo nõuete rikkumise kahtluse korral võib Põllumajandus- ja Toiduamet nende Euroopa Liidu sisese transiidi ajal kontrollida saadetise ning veo nõuetekohasust.

(2) Euroopa Liidu sisese transiidina käsitatakse saadetise toimetamist Eesti kaudu ühest liikmesriigist teise.

(3) Kui Euroopa Liidu sisese transiidi ajal teostatud veterinaarjärelevat tulemusena on kindlaks tehtud, et loom, loomne saadus või loomne paljundusmaterjal ei vasta nõuetele, kohaldab Põllumajandus- ja Toiduamet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 138 sätestatud meetmeid.

3. jagu Lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine

§ 46. Lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise tingimused

(1) Lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine Eestisse väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvast riigist ja territooriumilt, mida ei ole nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 artikli 13 lõike 1 või artikli 15 kohaselt koostatud loetelus, toimub riigipiiri seaduse alusel Euroopa Liidu välispiiril asuva rahvusvaheliseks liikluseks, sealhulgas reisijatele, avatud piiripunkti kaudu.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 artikli 7 lõikes 1 sätestatud tingimustele vastavate lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine Eestisse on lubatud sama määruse artikli 7 lõikes 2 sätestatud tingimustel.

4. jagu Eksport

§ 47. Looma, loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali ekspordi tingimused

- (1) Eksporditav loom, loomne saadus ja loomne paljundusmaterjal peavad vastama nendega kauplemise kohta esitatavatele ning Euroopa Liidu välise riigi esitatavatele veterinaarõuetele.
- (2) Looma, loomset saadust ja loomset paljundusmaterjali võib eksportida rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunkti kaudu.
- (3) Looma, loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali eksportimisel peab nende vedu toimuma tollijärelevalve all kuni Euroopa Liidu territooriumilt väljumiseni.

5. jagu Nõuetekohasuse tõendamine

§ 48. Nõuetekohasust tõendav sertifikaat

- (1) Põllumajandus- ja Toiduamet avalikustab nõuetekohasust tõendava sertifikaadi tüübi ja vormi ning sertifikaadil oleva teabe looma, loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali kohta oma veebilehel, võttes aluseks Euroopa Liidu välise riigi nõuded.
- (2) Sertifikaadi väljastab Põllumajandus- ja Toiduamet.
- (3) Sertifikaadi saamiseks esitatakse Põllumajandus- ja Toiduametile kirjalik taotlus järgmiselt:
 - 1) vähemalt 48 tundi enne looma eksportimist või teise liikmesriiki vedamist;
 - 2) vähemalt 24 tundi enne loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali eksportimist või teise liikmesriiki vedamist;
 - 3) vähemalt 24 tundi enne transiidil oleva kauba vedu piirpunktist Euroopa Liidu territooriumilt lahkuvale laevale, kui saadeti on ette nähtud selle laeva varustamiseks.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud taotlus peab sisaldama andmeid, mis võimaldavad teha vajalikke järelevetominguid ja täita sertifikaadi vormi. Põllumajandus- ja Toiduamet võib nõuda, et taotleja esitab vajalikud andmed ka sihtriigi keeles.
- (5) Sertifikaati ei väljastata, kui Põllumajandus- ja Toiduamet on kindlaks teinud vähemalt ühe järgmistest asjaoludest:
 - 1) loom, loomne saadus või loomne paljundusmaterjal ei vasta asjakohastele veterinaarõuetele;
 - 2) taotlus ei ole esitatud käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõuete kohaselt;
 - 3) taotluses on esitatud valeandmeid.

5. peatükk Loomataudi ennetamine ja tõrje

1. jagu Loomataudi ennetamise ja tõrje üldpõhimõtted

§ 49. Loomataudi kahtlusest ja diagnoosimisest teavitamise ning selle kohta arvestuse pidamise kohustus

- (1) Eriti ohtliku loomataudi kahtlusest ja diagnoosimisest teavitab loomapidaja, lemmikloomapidaja, veterinaararst, labor või muu asjakohane isik viivitamata Põllumajandus- ja Toiduametit.
- (2) Muu kui eriti ohtliku teatamiskohustusliku loomataudi kahtlusest ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 24 kohase jälgimise käigus leitud kõrvalekaldest looma tervises teavitab loomapidaja, lemmikloomapidaja või muu asjakohane isik veterinaararsti.
- (3) Veterinaararst teavitab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teatamiskohustusliku loomataudi diagnoosimisest Põllumajandus- ja Toiduametit, loomapidajat ja lemmikloomapidajat.
- (4) Labor teavitab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teatamiskohustusliku loomataudi või zoonoosse haigusete kitaja laboratoorsest leiust Põllumajandus- ja Toiduametit, peab teatamiskohustusliku ja muu loomataudi ning zoonoosse haigusete kitaja laboratoorsete leidude kohta arvestust ning esitab leidude kohta aruande Põllumajandus- ja Toiduametile.
- (5) Zoonooside loetelu, mille haigusete kitajate leiust tuleb Põllumajandus- ja Toiduametit teavitada, ning muude loomataudide ja zoonoossete haigusete kitajate loetelu, mille leiu kohta peab labor arvestust pidama, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.
- (6) Põllumajandus- ja Toiduametile esitatava teatise sisu nõuded ning esitamise korra, laboris loomataudide ja zoonoossete haigusete kitajate laboratoorsete leidude kohta arvestuse pidamise ning selle kohta aruannete esitamise täpsema korra ja aruande sisu nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.
- (7) Teatamiskohustusliku või esilekerkiva loomataudi kahtluse püstitamisel ja diagnoosimisel lähtub Põllumajandus- ja Toiduamet komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/689, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud ja esilekerkivate taudide seire, likvideerimisprogrammide ja taudivaba staatuse eeskirjadega (ELT L 174, 03.06.2020, lk 211–340), artikli 9 nõuetest.
- (8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 19 kohase teavituse ja artikli 20 kohase aruande sama määruse artikli 9 lõike 1 punktis e osutatud loetellu kantud loomataudi puhangu kohta edastab Euroopa Komisjonile ja teistele liikmesriikidele Põllumajandus- ja Toiduamet.
- (9) Põllumajandus- ja Toiduamet esitab Euroopa Komisjonile ülevaate eelmise kalendriaasta jooksul registreeritud zoonooside, zoonoossete haigusete kitajate ja nendega seotud ravimiresistentsuse tendentside ja allikate ning toidutekkeliste haiguspuhangute kohta iga aasta 31. maiks.
- (10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklis 21 viidatud asjakohased teavitus- ja aruandluspiirkonnad määrab Põllumajandus- ja Toiduamet.

§ 50. Situatsiooniplaan ja simulatsiooniõppus

(1) Eriti ohtliku loomataudi puhkemise valmisolekuks koostab Põllumajandus- ja Toiduamet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklis 43 nimetatud situatsiooniplaani ja vajaduse korral tegevusjuhendi ning korraldab situatsiooniplaani alusel toimuva tauditõrjekoostöö toimimise kontrollimiseks simulatsiooniõppusi.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet teavitab simulatsiooniõppuse tulemustest Euroopa Komisjoni ja liikmesriike.

§ 51. Loomataudi ennetamine ja tõrje metsloomapopulatsioonis

Metsloomapopulatsioonis loomataudi ennetamisel ja tõrjel rakendab Põllumajandus- ja Toiduamet koostöös Keskkonnaameti ning jahipidamise õigust omavate isikutega jahipidamisega seotud meetmeid, sealhulgas Põllumajandus- ja Toiduameti veebilehel avalikustatud asjakohaseid bioturvalisuse meetmeid.

§ 52. Loomataudi põhjustava haigusetekitaja käitlemine ja bioloogilise toote käitlemine

Loomataudi põhjustava haigusetekitaja käitlemisel ja bioloogilise toote käitlemisel järgitakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 16 kohaseid bioturvalisuse, bioohutuse ja bioohjamise nõudeid.

§ 53. Loomataudi kahtlus ja diagnoosimine

(1) Loomataudi esinemist kahtlustatakse sõltuvalt haigusetekitajast ühel või mitmel loomal esinevate haigusele omaste kliiniliste tunnuste, lahanguleiu või laboriuuringu tulemuste alusel, samuti nakatunud karja või loomaga otsese või kaudse kontakti puhul.

(2) Loomataudi põhjustava haigusetekitaja esinemist loomse saaduse või loomse paljundusmaterjali puhul kahtlustatakse Põllumajandus- ja Toiduameti otsusel, kui temale teada olevatel andmetel võib nimetatud saadus või materjal sisaldada haigusetekitajat või olla sellega saastunud.

(3) Põllumajandus- ja Toiduamet teavitab loomapidajat ja loomse saaduse või loomse paljundusmaterjali käitlejat loomataudi kahtluse või diagnoosimise tõttu rakendatavatest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 kohastest meetmetest loomapidamisettevõttes, kodumajapidamises, kus peetakse lemmikloomi, ja loomse saaduse või loomse paljundusmaterjali käitlemise ettevõttes.

(4) Loomataudi diagnoosib veterinaararst, arvestades järgmisi asjaolusid:

- 1) epidemioloogiline olukord;
- 2) kliinilised tunnused;
- 3) lahanguleid;
- 4) laboriuuringu tulemused.

(5) Vajaduse korral tehakse proovi võtmise eesmärgil taudikahtluse kontrollimiseks looma kontrolltapmine selleks ettenähtud uimastamis- ja tapmisvahendiga ning uimastamis- ja tapmismeetodil.

(6) Looma määrab kontrolltapmisele Põllumajandus- ja Toiduamet.

(7) Teatamiskohustusliku loomataudi ametliku diagnoosi paneb Põllumajandus- ja Toiduamet loomataudi kliiniliste tunnuste, lahanguleiu, epidemioloogiliste andmete ja laboriuuringu tulemuste alusel.

2. jagu

Loomatauditõrje programm, loomatauditõrje meetmed ja taudivaba staatus

§ 54. Loomatauditõrje programmi koostamine ja rakendamine

(1) Loomatauditõrje programm käesoleva seaduse tähenduses on likvideerimisprogramm Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 31 tähenduses.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõike 1 punktis b osutatud loetellu kantud loomataudi (edaspidi *kohustuslikult tõrjutav loomataud*) kohta, mille suhtes riigi teatud piirkond või bioturvarühmik ei ole taudivaba staatusega, koostab Põllumajandus- ja Toiduamet loomatauditõrje programmi ning rakendab seda, arvestades komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2020/689 sätestatud nõudeid.

(3) Vajaduse korral koostab Põllumajandus- ja Toiduamet loomatauditõrje programmi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõike 1 punktis c osutatud loetellu kantud loomataudi (edaspidi *vajaduspõhiselt tõrjutav loomataud*) kohta ning rakendab seda, arvestades sama määruse artikli 32 nõudeid.

(4) Kui Põllumajandus- ja Toiduamet ei ole koostanud vajaduspõhiselt tõrjutava loomataudi kohta loomatauditõrje programmi, võib selle koostada ning seda rakendada ka loomapidaja, põllumajandustootjate ühendus või muu isik, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 32 nõudeid.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud loomatauditõrje programmi esitab loomapidaja, põllumajandustootjate ühendus või muu isik heakskiitmiseks Põllumajandus- ja Toiduametile, kes otsustab programmi heakskiitmise või sellest keeldumise 30 tööpäeva jooksul selle saamise päevast arvates.

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklis 34 nimetatud teavet kohustuslikult tõrjutava ja vajaduspõhiselt tõrjutava loomataudi tõrje programmi kohta edastab Euroopa Komisjonile Põllumajandus- ja Toiduamet.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud loomatauditõrje programmi rakendamisega seotud kulud katab selle programmi esitaja.

§ 55. Kohustuslikult tõrjutava ja vajaduspõhiselt tõrjutava loomataudi tõrje meetmed

(1) Kohustuslikult tõrjutava ja vajaduspõhiselt tõrjutava loomataudi kahtluse korral rakendavad Põllumajandus- ja Toiduamet ning loomapidaja taudi leviku ennetamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklites 72–76 ning komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2020/687, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud taudide ennetamise ja tõrje eeskirjadega (ELT L 174, 03.06.2020, lk 64–139), maismaaloomade puhul artiklis 68 ja veeloomade puhul artiklis 110 nimetatud meetmeid.

(2) Kohustuslikult tõrjutava ja vajaduspõhiselt tõrjutava loomataudi diagnoosimise korral rakendavad Põllumajandus- ja Toiduamet ning loomapidaja taudi leviku ennetamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklites 77–83 ning komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2020/687 maismaaloomade puhul artiklis 69 ja veeloomade puhul artiklis 111 nimetatud meetmeid.

(3) Kohustuslikult tõrjutava ja vajaduspõhiselt tõrjutava loomataudi ennetamise ja tõrje täpsemad meetmed võib kooskõlas Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud nõuetega kehtestada valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 56. Taudivaba staatus ja selle tõendamine

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet esitab Eestile või selle osale Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklites 36 ja 37 nimetatud taudivaba staatuse saamiseks Euroopa Komisjonile taotluse ja muud Euroopa Liidu õigusaktidest tulenevad dokumendid ning teavitab Euroopa Komisjoni ja liikmesriike sama määruse artiklist 41 tulenevate taudivaba staatuse säilimiseks vajalike tingimuste muutumisest.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet peab arvestust selle loomapidamisettevõtte taudialase staatuse kohta, kus rakendatakse kohustuslikult tõrjutava ja vajaduspõhiselt tõrjutava loomataudi tõrje programmi.

(3) Loomapidaja taotluse alusel väljastab Põllumajandus- ja Toiduamet loomapidajale tema loomapidamisettevõtte taudivaba staatust tõendava dokumendi 20 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.

3. jagu

Eriti ohtliku loomataudi ja esilekerkiva loomataudi tõrje meetmed

§ 57. Eriti ohtliku loomataudi oht

(1) Eriti ohtliku loomataudi ohuna (edaspidi käesolevas jaos *loomataudi oht*) käsitatakse eriti ohtliku loomataudi ulatuslikku levimist muus liikmesriigis või Eesti naaberriigis ning olukorda, kui naaberriigis on kehtestatud ohustatud tsoon või järelevalvetsoon, mis ulatub Eesti territooriumile, või kui riskianalüüsi tulemusena on selgunud oht, et taud võib levida Eesti territooriumile. Loomataudi ohuna käsitatakse ka eriti ohtliku loomataudi või esilekerkiva loomataudi levimist Eesti territooriumil, kui taudi levik ühes või mitmes haldusüksuses ohustab ülejäänud Eesti territooriumi.

(2) Loomataudi ohu korral võib Põllumajandus- ja Toiduamet rakendada loomataudi kahtluse või diagnoosimise puhul rakendatavaid meetmeid vastavalt esineva loomataudi ohu riskianalüüsi tulemustele.

(3) Loomataudi ohu korral teavitab Põllumajandus- ja Toiduamet elanikkonda massiteabevahendi kaudu vajadusest rakendada asjakohaseid loomatauditõrje meetmeid.

§ 58. Eriti ohtliku loomataudi kahtlus ja selle lõpetamine

(1) Eriti ohtliku loomataudi kahtluse püstitab veterinaararst ning otsustab Põllumajandus- ja Toiduamet.

(2) Eriti ohtliku loomataudi kahtluse korral rakendavad Põllumajandus- ja Toiduamet ning loomapidaja taudi leviku ennetamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklites 53–59 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/687 maismaaloomade puhul artiklites 5–10 ja veeloomade puhul artiklites 70–76 sätestatud meetmeid ning vajaduse korral muid asjakohaseid meetmeid.

(3) Põllumajandus- ja Toiduamet teatab eriti ohtliku loomataudi kahtluse lõpetamisest loomapidajale ning loomse saaduse või loomse paljundusmaterjali käitlejale 24 tunni jooksul otsuse tegemisest arvates.

§ 59. Eriti ohtliku loomataudi ja esilekerkiva loomataudi tõrje

(1) Eriti ohtliku loomataudi diagnoosimise korral rakendavad Põllumajandus- ja Toiduamet ning loomapidaja taudi leviku ennetamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artiklites 60–71 ning komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2020/687 maismaaloomade puhul artiklites 11–67 ja veeloomade puhul artiklites 77–109 sätestatud meetmeid.

(2) Esilekerkiva loomataudi diagnoosimise korral rakendavad Põllumajandus- ja Toiduamet ning loomapidaja taudi leviku ennetamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 6 lõigete 3 ja 4 alusel kehtestatavaid tõrjemeetmeid.

(3) Valdkonna eest vastutav minister võib kooskõlas Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud nõuetega määrusega kehtestada eriti ohtliku loomataudi ja esilekerkiva loomataudi ennetamise ja tõrje täpsemad meetmed.

(4) Põllumajandus- ja Toiduamet teavitab loomapidajat ning loomse saaduse või loomse paljundusmaterjali käitlejat nende ettevõtetes kehtestatud meetmetest ja kitsendustest ning nende lõpetamisest.

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet võib teha vajalikke tauditõrje toiminguid ka ilma loomapidaja, loomse saaduse käitleja või loomse paljundusmaterjali käitleja kohalolekuta teda sellest ette teavitamata.

(6) Põllumajandus- ja Toiduamet teavitab massiteabevahendi kaudu avalikkust kitsenduste kehtestamisest ja nende lõpetamisest.

(7) Põllumajandus- ja Toiduamet teavitab Euroopa Komisjoni viivitamata käesoleva paragrahvi alusel rakendatavatest loomatauditõrje meetmetest.

(8) Eriti ohtliku loomataudi või esilekerkiva loomataudi puhkemise korral rakendavad loomade tapmise või hukkamisega tegelev isik ning loomse saaduse või loomse paljundusmaterjali käitleja Põllumajandus- ja Toiduameti ettekirjutuse kohaselt loomatauditõrje meetmeid.

§ 60. Hädaolukord ja eriolukord

(1) Eriti ohtliku loomataudi või esilekerkiva loomataudi ulatuslik ja kiire levik loetakse hädaolukorraks hädaolukorra seaduse § 2 lõike 1 tähenduses.

(2) Kui eriti ohtliku loomataudi või esilekerkiva loomataudi leviku tõkestamiseks on vaja viivitamata rakendada ulatuslikke loomatauditõrje meetmeid ning käesolevas seaduses ja hädaolukorra seaduses sätestatud hädaolukorra lahendamise meetmete

rakendamiseks ei ole võimalik piisavalt tulemuslikult kõrvaldada ohtu ja abistada kannatanuid, teeb valdkonna eest vastutav minister Vabariigi Valitsusele ettepaneku kuulutada hädaolukorra seaduse kohaselt välja eriolukord.

4. jagu

Transmissiivsed spongiformsed entsefalopaatid

§ 61. Transmissiivsete spongiformsete entsefalopaatiate tõrje

(1) Transmissiivseid spongiformseid entsefalopaatiaid tõrjutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongiformsete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad (EÜT L 147, 31.05.2001, lk 1–40), kohaselt.

(2) Loomse proteiini ja seda sisaldava sööda käitlemisel ja kasutamisel kohaldatakse söödaseadust.

(3) Kui tapamajas on kasutusel rümpadevahelist saastumist vältiv süsteem, võib Põllumajandus- ja Toiduamet tapamajas veise rümba uurimisel ja veiste spongiformse entsefalopaatia uurimise positiivse või ebaselge tulemuse korral tõrjemeetmete rakendamisel kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 III lisa A-peatüki I osa punktis 6.5 sätestatud erisust.

(4) Lammaste ja kitsede seljaaju võib eemaldada toiduseaduse alusel lihalõikuseks tegevusloa saanud isik.

5. jagu

Zoonooside seire ja toidutekkeline haiguspuhang

§ 62. Zoonooside seire korraldamine

(1) Zoonooside seire on zoonooside, zoonoosete haigusetkitajate ja nendega seotud mikroobivastaste ravimite suhtes resistentsuse esinemist käsitlevate andmete kogumise, analüüsimise ja avaldamise süsteem.

(2) Zoonooside seiret korraldab Põllumajandus- ja Toiduamet.

(3) Põllumajandus- ja Toiduamet teeb zoonooside seire korraldamisel inimesel leviva zoonoosi epidemioloogia osas koostööd Terviseametiga.

(4) Zoonooside seire korraldamise nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(5) Salmonellooside tõrje eeskirja kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 63. Toidutekkeline haiguspuhang

(1) Toidutekkelise haiguspuhangu epidemioloogilist uurimist teevad Terviseamet nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse alusel ning Põllumajandus- ja Toiduamet käesoleva seaduse ja toiduseaduse alusel.

(2) Terviseamet koostab eelmise kalendriaasta jooksul tehtud toidutekkeliste haiguspuhangute epidemioloogiliste uurimiste tulemusi kokkuvõtva aruande ning esitab selle Põllumajandus- ja Toiduametile iga aasta 31. märtsiks.

(3) Terviseamet teavitab viivitamata inimesel zoonoosi diagnoosimisest Põllumajandus- ja Toiduametit.

(4) Teatamiskohustuslike zoonooside loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(5) Toidutekkelise haiguspuhangu epidemioloogilise uurimise tulemusel selgitatakse välja haiguspuhangu epidemioloogiline laad, võimalikud asjaspuutuvad toidud ja haiguspuhangu võimalikud põhjused.

(6) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada toidutekkelise haiguspuhangu uurimise täpsemad nõuded.

§ 64. Käitleja kohustused

(1) Käitleja teeb zoonooside seireks uuringuid zoonooside ja zoonoosete haigusetkitajate esinemise kohta käesoleva seaduse § 62 lõike 4 alusel kehtestatud nõuete kohaselt, säilitab uuringu tulemused, korraldab asjakohase isoleeritud zoonoosse haigusetkitaja (edaspidi *isolaat*) säilitamise ettenähtud aja jooksul ning esitab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud asjakohasele asutusele selle nõudmisel uuringu tulemused või isolaadi.

(2) Kui käitleja esitab Põllumajandus- ja Toiduametile teabe Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 01.02.2002, lk 1–24), artikli 19 lõike 3 kohaselt, säilitab ta asjakohast toitu või selle proovi, et võimaldada selle uurimist laboris või toidutekkelise haiguspuhangu epidemioloogilist uurimist.

(3) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada käesoleva paragrahvi lõike 1 rakendamiseks käitlejale uuringu tegemise ning uuringutulemuste ja isolaadi säilitamise ning nende asjakohasele asutusele esitamise täpsemad nõuded.

6. jagu

Loomatauditõrjega tekkinud kahju ja taudikahjutoetus

§ 65. Loomatauditõrjega tekkinud kahju hüvitamine

(1) Loomapidajale hüvitatakse käesolevas seaduses ja Euroopa Liidu asjakohases õigusaktis sätestatud juhul, korras ja määras ning kooskõlas maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse § 3 lõikes 3 sätestatud nõuetega loomatauditõrjega tekkinud järgmine kahju:

1) ettekirjutuse alusel tapetud, sealhulgas kontrolltapetud, ja hukatud ning loomataudi tõttu hukkunud looma väärtus;

2) ettekirjutuse alusel hävitatud seadme, sööda, pakkematerjali ja loomse saaduse või loomse paljundusmaterjali väärtus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kahju hüvitatakse Vabariigi Valitsuse reservist selleks eraldatavatest riigielarve vahenditest, kui kahju on tekkinud eriti ohtliku loomataudi tõrjumisega ning Euroopa Liidu asjakohase õigusakti kohaselt kohustuslikult tõrjutava loomataudi või Põllumajandus- ja Toiduameti koostatud programmi kohaselt vajaduspõhiselt tõrjutava loomataudi tõrjumisega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kahju ei hüvitata loomapidajale, kellele on makstud hüvitist seoses sama loomataudi puhkemisega samas loomapidamisettevõttes.

(4) Käesoleva paragrahvi lõiget 3 ei kohaldata, kui samas lõikes nimetatud loomapidamisettevõtte taasisustati loomadega ajal, kui see asus lõikes 3 nimetatud loomataudi esinemise tõttu väljaspool Euroopa Komisjoni õigusaktiga kehtestatud kaubanduspiirangute piirkonda.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kahju, mis on tekkinud eriti ohtliku loomataudi, kohustuslikult tõrjutava või vajaduspõhiselt tõrjutava loomataudi tõrjega seoses, hüvitatakse Euroopa Liidu eelarve vahenditest vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2021/690, millega luuakse siseturu, ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime, taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonna ja Euroopa statistika programm („ühtse turu programm”) ning tunnustatakse kehtetuks määrused (EL) nr 99/2013, (EL) nr 1287/2013, (EL) nr 254/2014 ja (EL) nr 652/2014 (ELT L 153, 03.05.2021, lk 1–47), kohaldatakse riigieelarve seaduse §-s 54 sätestatud.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nende kohustuslikult tõrjutavate ja vajaduspõhiselt tõrjutavate loomataudide nimekirja, mille puhul lõikes 1 nimetatud taudikahju hüvitatakse, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt antava taudikahjutoetuse puhul ning käesoleva seaduse §-de 55 ja 59 kohaselt Põllumajandus- ja Toiduameti rakendatavate meetmete puhul kohaldatakse komisjoni määruse (EL) 2022/2472, millega tunnustatakse teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks (ELT L 327, 21.12.2022, lk 1–81), artiklit 26 ning muid asjakohaseid Euroopa Liidu õigusakte. [RT I, 11.03.2023, 5 - jõust. 21.03.2023, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 2023. aasta 1. jaanuarist]

§ 66. Toetus loomatauditõrjega tekkinud kahju hüvitamiseks

(1) Loomapidaja võib käesoleva seaduse § 65 lõikes 2 sätestatud loomataudi tõrjega tekkinud ja sama paragrahvi lõikes 1 sätestatud kahju hüvitamiseks ulatuses, milles hüvitamiseks ei ole sõlmitud kindlustuslepingut, taotleda toetust (edaspidi *taudikahjutoetus*).

(2) Käesoleva seaduse § 65 lõikes 1 sätestatud kahju suurus määratakse järgmiselt:

1) looma, välja arvatud aretuslooma arvestuslik väärtus;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1012 tõupuhaste aretusloomade, ristandaretussigade ja nende aretusmaterjali aretuse, turustamise ning nende liitu sissetoomise suhtes kehtivate zootehniliste ja genealoogiliste tingimuste kohta, millega muudetakse määrust (EL) nr 652/2014, nõukogu direktiive 89/608/EMÜ ja 90/425/EMÜ ning tunnustatakse kehtetuks teatavad õigusaktid tõuaretuse valdkonnas (tõuaretuse määrus) (ELT L 171, 29.06.2016, lk 66–143), artikli 2 punkti 3 tähenduses aretuslooma puhul eksperdiarvamuse alusel määratud aretuslooma väärtus;

3) seadme, sööda, pakkematerjali ja loomse saaduse või loomse paljundusmaterjali tegelik väärtus.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud eksperdiarvamuse saamisega seotud kulud kannab Põllumajandus- ja Toiduamet.

(4) Nõuded eksperdiarvamusele ja looma, sealhulgas aretuslooma väärtuse arvutamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 67. Taudikahjutoetuse taotlemine

(1) Loomapidaja esitab taudikahjutoetuse saamiseks Põllumajandus- ja Toiduametile taotluse (edaspidi *taotlus*) kümne tööpäeva jooksul ettekirjutuse alusel tema ettevõttes loomade tauditõrje eesmärgil tapmise, sealhulgas kontrolltapmise, või hukkamise lõpetamise või loomataudi tõttu hukkamise päevast arvates. Loomapidaja lisab taotlusele käesoleva seaduse § 65 lõikes 1 sätestatud kahju suurust tõendavad dokumendid.

(2) Kui loomapidaja on sõlminud kindlustuslepingu, mille alusel on selle esemeks olev loom, aretusloom, seade, sööt, pakkematerjal ja loomne saadus või loomne paljundusmaterjal kindlustatud käesoleva seaduse § 65 lõikes 1 sätestatud kahju vastu, märgib ta selle ära taotluses ning teavitab Põllumajandus- ja Toiduametit viivitamata selle kindlustuslepingu alusel temale väljamakstud kindlustushüvitisest.

(3) Käesolevast jaost tulenevat menetlustähtaega ei ennistata.

§ 68. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet vaatab taotluse ja sellele lisatud dokumendid läbi ning kontrollib esitatud andmete õigsust asjakohaste dokumentide ja andmekogude alusel.

(2) Taotlus jäetakse rahuldamata, kui esineb vähemalt üks järgmistest taotluse rahuldamata jätmise alustest:

1) loom tapeti, sealhulgas kontrolltapeti, hukati või hukkus loomataudi teadusliku uurimise eesmärgil tehtud loomkatse käigus;

2) loom tapeti, sealhulgas kontrolltapeti, või hukati ilma asjakohase ettekirjutuseta;

3) loom hukkus muul põhjusel kui loomataud;

4) looma Eestisse toimetamisel ei täidetud käesolevas seaduses sätestatud nõudeid;

5) loom ei olnud käesoleva seaduse § 30 lõikes 1 sätestatud nõuete kohaselt identifitseeritud ega registreeritud;

6) taotleja takistas loomatauditõrjeks vajaliku riikliku järelevalve teostamist või ei täitnud ettekirjutuse nõudeid;

7) taotleja esitas teadlikult valeandmeid või mõjutas taotluse menetlemist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil;

8) seade, sööt, pakkematerjal, loomne saadus või loomne paljundusmaterjal hävitati ilma asjakohase ettekirjutuseta;

9) käesoleva seaduse § 65 lõikes 1 sätestatud kahju hüvitamiseks on sõlmitud kindlustusleping.

(3) Taotleja peab olema täitnud komisjoni määruse (EL) 2022/2472 artikli 1 lõikes 4 või muus Euroopa Liidu õigusaktis nimetatud korralduse ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks tunnustatud riigiabi tagasimaksmise kohta, kui selline nõue tuleb Euroopa Liidu õigusaktidest.

[RT I, 11.03.2023, 5 - jõust. 21.03.2023, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 2023. aasta 1. jaanuarist]

(4) Põllumajandus- ja Toiduamet otsustab taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kümne tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet esitab kümne tööpäeva jooksul taotluse rahuldamisest arvates valdkonna eest vastutavale ministrile andmed Vabariigi Valitsuse reservist raha eraldamise vajaduse kohta koos üksikasjaliku arvestuse ja asjakohase eelarvega ning põhjendusega raha kasutamise kohta. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium edastab nende andmete põhjal Rahandusministeeriumile taotluse Vabariigi Valitsuse reservist loomatauditõrjega tekkinud kahju hüvitamiseks taudikahjutoetuse maksmiseks.

[RT I, 30.06.2023, 1 - jõust. 01.07.2023]

§ 69. Taudikahjutoetuse määr ning toetuse maksmine ja maksmisest keeldumine

(1) Loomatauditõrjega tekkinud kahju hüvitatakse kuni 100 protsendi ulatuses.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet jaotab Vabariigi Valitsuse reservist taudikahjutoetuse maksmiseks eraldatud riigieelarve vahendid loomapidajate vahel võrdeliselt vastavalt rahuldatud taotluste arvule, arvestades taotluste kaupa taudikahjutoetuse maksmiseks ettenähtud vahendeid, ning arvutab taotlejale makstava taudikahjutoetuse suuruse. Kui rahuldatud taotluste kohane taudikahjutoetuse summa ületab taudikahjutoetuse maksmiseks eraldatud vahendeid, vähendab Põllumajandus- ja Toiduamet käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud määra võrdeliselt, arvestades taudikahjutoetuse maksmiseks ettenähtud vahendeid ja järgides taotlejate võrdse kohtlemise põhimõtet.

(3) Põllumajandus- ja Toiduamet otsustab taudikahjutoetuse maksmise või maksmata jätmise 20 tööpäeva jooksul Vabariigi Valitsuse reservist toetuse maksmiseks riigieelarve vahendite eraldamise või eraldamata jätmise päevast arvates. Pärast taotluse rahuldamist, kuid enne taudikahjutoetuse maksmist otsustatakse jätta toetus maksmata, kui selleks esineb vähemalt üks järgmistest alustest:

- 1) toetuse maksmiseks puuduvad rahalised vahendid;
- 2) tehakse kindlaks taotluse rahuldamata jätmise alused.

(4) Kui taotleja on saanud kindlustushüvitist käesoleva seaduse § 65 lõikes 1 sätestatud kahju eest, vähendab Põllumajandus- ja Toiduamet selle võrra taudikahjutoetuse summat või jätab taudikahjutoetuse välja maksmata.

§ 70. Loomatauditõrjega tekkinud kahju osaline hüvitamine

Taotluse käesoleva seaduse § 65 lõikes 1 sätestatud kahju osaliseks hüvitamiseks Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud juhul esitab Euroopa Komisjonile Põllumajandus- ja Toiduamet.

§ 71. Toetuse tagasinõudmine

Pärast taudikahjutoetuse väljamaksmist nõuab Põllumajandus- ja Toiduamet toetuse saajalt toetuse täielikku või osalist tagasimaksmist maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse §-s 42 sätestatud alustel, tähtajal ja korras.

6. peatükk Veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontroll ning haldusjärelevalve

1. jagu

Veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontrolli ning haldusjärelevalve üldine korraldus

§ 72. Veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontrolli ulatus

Veterinaarjärelevalvet teostatakse ja veterinaarkontrolli tehakse veterinaarnõuete täitmise üle.

§ 73. Veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontrolli korraldus

(1) Veterinaarjärelevalvet teostab ja veterinaarkontrolli teeb Põllumajandus- ja Toiduamet.

(2) Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud juhul võib veterinaarjärelevalvet teostada ja veterinaarkontrolli teha üksnes veterinaarjärelevalveametnik.

(3) Põllumajandus- ja Toiduamet võib Euroopa Liidu õigusaktis ettenähtud juhul kasutada veterinaarjärelevalve teostamisel ja veterinaarkontrolli toimingute tegemisel veterinaarjärelevalveametniku abilist. Veterinaarjärelevalveametniku abilise koolituse korraldab Põllumajandus- ja Toiduamet kooskõlas täiskasvanute koolituse seadusega.

(4) Käesoleva seaduse § 78 lõike 3 alusel Põllumajandus- ja Toiduametiga halduslepingu sõlminud veterinaararst (edaspidi *volitatud veterinaararst*) teeb lepingus ettenähtud ulatuses selliseid veterinaarjärelevalve toiminguid nagu diagnostiline uurimine, proovide võtmine, vaksineerimine ning osalemine loomataudi ja zoonoosi leviku tõkestamises või nende likvideerimises.

(5) Kui Põllumajandus- ja Toiduamet vajab loomatauditõrje toimingu tegemiseks veterinaararsti kaasabi, teavitab ta sellest oma veebilehel, kirjeldades loomatauditõrje toimingut. Loomatauditõrje toimingus osalemise eest makstakse veterinaararstile tasu.

(6) Veterinaararsti loomatauditõrje toimingus osalemise tasu määrad ja veterinaararstile tasu maksmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(7) Veterinaarjärelevalvet teostatakse ning veterinaarkontrolli tehakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 ning muude asjakohaste õigusaktide kohaselt.

(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 109 lõikes 2 nimetatud mitmeaastase kontrollikava eest vastutav asutus on Põllumajandus- ja Toiduamet. Põllumajandus- ja Toiduamet esitab mitmeaastase kontrollikava ning selle täitmise aastaaruande Euroopa Komisjonile sama määruse artiklis 113 sätestatud korra kohaselt. Kontrollikava avalikustatakse sama määruse artikli 111 lõike 1 kohaselt Põllumajandus- ja Toiduameti veebilehel.

(9) Vabariigi Valitsus võib määrusega kehtestada käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud mitmeaastase kontrollikava väljatöötamiseks korrakaitseorganite vahelise koostöö korra.

§ 74. Koostöö korraldus

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet on järelevalvekoostöö kontaktasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 103 lõike 1 tähenduses.

(2) Muu korraaitseorgan, haldusorgan või valitsusasutus teatab Põllumajandus- ja Toiduametile viivitamata järgmistest veterinaarõuete võimalikest rikkumistest:

- 1) rikkumine, mis võib kujutada ohtu looma või inimese tervisele või looma heaolule;
- 2) rikkumine, mis on toime pandud tegelikest asjaoludest teadvalt ebaõige ettekujutuse loomise teel.

§ 75. Veterinaarjärelevalve erimeetmed

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet võib käesolevas seaduses sätestatud veterinaarjärelevalve teostamiseks kohaldada korraaitseaduse §-des 30–32, 44 ja 49–53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korraaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet võib korraaitseaduse §-s 44 sätestatud viibimiskeeldu kohaldades keelata isiku viibimise teatud kohas, kohustada teda sellest kohast lahkuma või sellele kohale teatud kaugusele lähenemisest hoiduma, kui see on vajalik loomataudi ennetamiseks või tõrjeks.

(3) Veterinaarjärelevalveametnik võib korraaitseaduse §-s 44 sätestatud viibimiskeeldu kohaldada kuni 12 tundi. Üle 12 tunni võib viibimiskeeldu kohaldada üksnes Põllumajandus- ja Toiduameti peadirektori otsusel.

(4) Kui Põllumajandus- ja Toiduamet avastab veterinaarjärelevalve teostamise käigus, et loom, loomne saadus või loomne paljundusmaterjal ei vasta veterinaarõuetele, kohaldab ta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 138 sätestatud meetmeid.

(5) Kui Eestisse toimetatakse loom või kaup, mis ei vasta veterinaarõuetele, kohaldab Põllumajandus- ja Toiduamet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklites 66–69 sätestatud meetmeid.

(6) Põllumajandus- ja Toiduametil ei ole lubatud kasutada veterinaarjärelevalve meetme kohaldamisel vahetut sundi.

§ 76. Korraaitseorgani kaasamine eriti ohtliku loomataudi ja esilekerkiva loomataudi puhkemise korral

Vajaduse korral kaasab Põllumajandus- ja Toiduamet oma ülesannete täitmisse veterinaarjärelevalve toetamiseks halduskoostöö seaduses sätestatud alustel ja korras teise korraaitseorgani, et kontrollida taudipunktis ning ohustatud ja järelevalvetsoonis veovahendite, loomade ja inimeste liikumise piirangutest kinnipidamist.

§ 77. Haldusjärelevalve

Haldusjärelevalvet käesoleva seaduse § 30 lõikes 4, § 33 lõikes 8 ja § 73 lõikes 4 nimetatud halduslepingute täitmise üle teostab Põllumajandus- ja Toiduamet.

2. jagu

Veterinaararsti volitamise kord ning volitatud veterinaararsti õigused ja kohustused

§ 78. Veterinaararsti volitamine

(1) Käesoleva seaduse § 73 lõikes 4 nimetatud halduslepingu sõlmimiseks kuulutab Põllumajandus- ja Toiduamet välja konkursi. Konkursi kuulutus avaldatakse Põllumajandus- ja Toiduameti veebilehel.

(2) Isikul, kes taotleb õigust tegutseda volitatud veterinaararstina, peab olema kehtiv kutsetegevuse luba ning ta peab vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 30 punktis b sätestatud tingimustele.

(3) Põllumajandus- ja Toiduamet teeb volitatud veterinaararstina tegutsemise volituse andmise otsuse ning sõlmib halduslepingu haldusülesande täitmiseks konkursi edukalt läbinud veterinaararsti või juriidilise isikuga. Viimasel juhul märgitakse lepingusse selle veterinaarjärelevalvet teostava volitatud veterinaararsti nimi, kellega juriidilisel isikul on lepinguline suhe.

(4) Kui isik vastab käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuetele, otsustab Põllumajandus- ja Toiduamet temale volituse andmise 30 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(5) Õigus tegutseda volitatud veterinaararstina antakse kuni viieks aastaks.

(6) Põllumajandus- ja Toiduamet võib volituse andmisest keelduda juhul, kui isik ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuetele.

(7) Otsus volituse andmise või sellest keeldumise kohta toimetatakse isikule kätte viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

§ 79. Volitatud veterinaararsti õigused

(1) Volitatud veterinaararstil on oma volituse piires õigus kohaldada korraaitseaduse §-des 30, 49 ja 50 sätestatud meetmeid ilma vahetut sundi kasutamata.

(2) Volitatud veterinaararstil on õigus volitusest loobuda, teatades sellest kirjalikult Põllumajandus- ja Toiduametile vähemalt 30 päeva ette.

(3) Kui volitatud veterinaararst hukkub või sureb volitusega seotud ülesande täitmise tõttu, makstakse tema lapsele, vanemale ja lesele ning perekonnaseaduse tähenduses tema ülalpidamisel olnud teisele isikule ühekordset toetust kokku hukkunud või surnud veterinaararsti kümne aasta keskmise töötasu ulatuses. Nimetatud asjaoludel hukkunud või surnud isiku matused korraldatakse riigi kulul.

(4) Volitatud veterinaararstile, kelle töövõime on volitusega seotud ülesande täitmise tõttu vähenenud, makstakse ühekordset toetust järgmiselt:

- 1) osalise töövõime korral tema ühe aasta keskmise töötasu ulatuses;
- 2) puuduva töövõime korral tema viie aasta keskmise töötasu ulatuses.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud seose volitatud veterinaararsti töövõime ulatuse ja volitatud veterinaararsti volitusega seotud ülesande täitmise tagajärjel saadud vigastuse või tekkinud haiguse vahel tuvastab vajaduse korral Sotsiaalkindlustusamet avaliku teenistuse seaduse §-s 49¹ sätestatud korras.

§ 80. Volitatud veterinaararsti ametitõend

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet annab volitatud veterinaararstile pädevust tõendava ametitõendi.

(2) Volitatud veterinaararst peab veterinaarjärelevalve toimingute tegemisel esitama isikule tema nõudmisel volitatud veterinaararsti ametitõendi.

§ 81. Volitatud veterinaararsti kohustused

Volitatud veterinaararst:

- 1) täidab erapooletult temale volitusega antud ülesandeid;
- 2) täidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 32 sätestatud kohustusi;
- 3) säilitab oma volituse piires täidetavate ülesannetega seotud dokumente ning annab need üle Põllumajandus- ja Toiduametile selle nõudmisel või volituse lõppemisel.

§ 82. Volituse lõppemine

(1) Halduslepinguga antud volitus lõpeb:

- 1) volitusest loobumise korral;
- 2) volituse tähtaja möödumisel;
- 3) volitatu surma korral;
- 4) volituse tagasivõtmise korral;
- 5) kutsetegevuse loast loobumise korral;
- 6) kutsetegevuse loa kehtetuks tunnistamise korral.

(2) Kui haldusleping lõpetatakse ühepoolselt või kui esineb muu põhjus, mis takistab juriidilisel või füüsilisel isikul jätkata haldusülesande täitmist, võtab Põllumajandus- ja Toiduamet viivitamata tarvitusele meetmed haldusülesande täitmise tagamiseks.

§ 83. Volituse peatamine ja tagasivõtmine

(1) Volitatud veterinaararsti kutsetegevuse loa peatamise korral peatub ka temale antud volitus.

(2) Kui volitatud veterinaararsti volitusega seotud tegevus ei ole nõuetekohane, peatab Põllumajandus- ja Toiduamet volituse ja annab tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Kui volitatud veterinaararst tähtajaks puudusi ei kõrvalda, võtab Põllumajandus- ja Toiduamet volituse tagasi ja lõpetab ühepoolselt halduslepingu.

§ 84. Volitatud veterinaararsti tasu

(1) Volitatud veterinaararstil on õigus saada volitusega seotud veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest tasu.

(2) Volitatud veterinaararsti volitusega seotud veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest makstakse tasu Põllumajandus- ja Toiduameti eelarvest.

(3) Volitatud veterinaararsti volitusega seotud veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest makstava tasu määrad ja volitatud veterinaararstile tasu maksmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Kui volitatud veterinaararsti volitusega seotud veterinaarjärelevalve toimingute tegemiseks vajalikke kohale- ja tagasisõidu kulusid (edaspidi *volitatud veterinaararsti sõidukulud*) ei kaeta Põllumajandus- ja Toiduameti eelarvest, korraldab volitatud veterinaararsti sõidu nimetatud toimingute tegemise kohale ja sealt tagasi või hüvitab volitatud veterinaararsti sõidukulud isik, kelle suhtes veterinaarjärelevalve toiming tehakse.

(5) Volitatud veterinaararst võib volitusega seotud veterinaarjärelevalve toimingute tegemisel isikliku sõiduki kasutamise korral nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud isikult sõidukulude katteks hüvitist sõidukilomeetri kohta määras, mille arvutamisel lähtutakse volitatud veterinaararstide sõidukite kasutamise keskmisest kulust, sealhulgas keskmisest kütusekulust sõidukilomeetri kohta toimingute tegemisele eelnenud kalendriaastal, millele juhul, kui volitatud veterinaararst on käibemaksukohustuslane, lisandub käibemaks. Hüvitist toimingute tegemise kohale ja sealt tagasi sõidu kohta võib nõuda kokku kuni 90 sõidukilomeetri eest.

(6) Volitatud veterinaararsti sõidukulude katteks makstava hüvitise määra sõidukilomeetri kohta kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

3. jagu Veterinaarjärelevalve tasu

§ 85. Veterinaarjärelevalve tasu

(1) Veterinaarjärelevalve tasu on veterinaarjärelevalve teostamise ja veterinaarkontrolli toimingute (edaspidi koos *veterinaarjärelevalve toiming*) tegemise eest käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud määras tasutav summa (edaspidi *järelevalvetasu*).

Järelevalvetasu laekub Rahandusministeeriumi riigikassa kontsernikonto koosseisus olevale arvelduskontole. Veterinaarjärelevalve toimingute tegemise kulude hulka arvatakse veterinaarjärelevalveametniku veterinaarjärelevalve teostamiseks ja veterinaarkontrolli tegemiseks tehaslaevale lähetamise kulud.

(2) Järelevalvetasu ei maksta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõike 17 tähenduses esmatootmisega tegelevas ettevõttes veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest.

(3) Toiduseaduse alusel teatamis- või loakohustusega ja teatamis- või loakohustuse täitnud ettevõtja loomse toidu käitlemise ettevõttes, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 IV lisa II peatükis nimetatud loomse toidu käitlemise ettevõttes ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõike 7 tähenduses jaekaubandusega tegelevas ettevõttes veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest võetakse järelevalvetasu toiduseaduses sätestatud alustel ja korras.

§ 86. Järelevalvetasu maksmiseks kohustatud isik

(1) Järelevalvetasu maksmiseks kohustatud isik (edaspidi *kohustatud isik*) on isik, kelle suhtes on tehtud veterinaarjärelevalve toiming.

(2) Mitu kohustatud isikut vastutavad ühise veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest järelevalvetasu maksmise korral solidaarselt.

§ 87. Järelevalvetasu määramise põhimõtted ja järelevalvetasu määrad

(1) Järelevalvetasu määra arvutamise aluseks võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 81 sätestatud kulud, mis on seotud Põllumajandus- ja Toiduameti veterinaarjärelevalve toimingute tegemisega.

(2) Järelevalvetasu võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/625 loetletud veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest sama määruse IV lisas sätestatud määras järgmiselt:

1) loomade tapmisega tegelev käitleja maksab tapalooma tapaeelse ja -järgse veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest järelevalvetasu loomaliigi järgi;

2) loomse toidu käitleja maksab järelevalvetasu käitlemisettevõtte või selle osa käitlemisvaldkonna ja käideldud loomse toidu koguse järgi;

3) piima töötlemise korral maksab käitleja järelevalvetasu töödeldud piima koguse järgi;

4) loomse saaduse Eestisse toimetamise korral maksab saadetise eest vastutav isik järelevalvetasu saadetise koguse järgi;

5) looma ja kauba transiidi korral maksab saadetise eest vastutav isik järelevalvetasu toimingute tegevate veterinaarjärelevalveametnike arvu ning toimingute tegemiseks kulunud aja järgi;

6) loomade Eestisse toimetamise korral maksab saadetise eest vastutav isik järelevalvetasu saadetise eluskaalu ja loomaliigi järgi.

(3) Järelevalvetasu võetakse tunnitasu kaesoleva paragrahvi lõike 4 kohaselt järgmistele veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest:

1) kaesoleva seaduse alusel teatamis- või loakohustusega ja teatamis- või loakohustuse täitnud ettevõtja ettevõtte nõuetekohasuse hindamine;

2) söödaseaduse alusel teatamis- või loakohustusega ja teatamis- või loakohustuse täitnud ettevõtja loomset kõrvalsaadust sisaldava sööda käitlemise ettevõtte nõuetekohasuse hindamine;

3) loomadega, loomse saadusega ja loomse paljundusmaterjaliga kauplemisele ja ekspordile eelnev veterinaarkontroll;

4) loomse paljundusmaterjali, heina ja põhu veterinaarkontroll Eestisse toimetamise korral.

(4) Kohustatud isik maksab tunnitasu veterinaarjärelevalve toimingute tegemisele kulunud aja eest, kuid mitte rohkem kui kaheksa tunni eest veterinaarjärelevalve toimingute kohta. Veterinaarjärelevalve toimingute tegemisele kulunud aeg arvestatakse poole tunni täpsusega. Arvesse ei võeta veterinaarjärelevalve toimingute tegemise paika kohalesõiduks kulunud aega.

(5) Tunnitasu määra arvutamise aluseks võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 81 nimetatud kulud, mis on seotud Põllumajandus- ja Toiduameti veterinaarjärelevalve toimingute tegemisega, välja arvatud kaesoleva seaduse § 84 lõikes 3 nimetatud veterinaarjärelevalve toimingute tegemisega. Veterinaarjärelevalve toimingutega seotud töötaasu ja majanduskulu, sealhulgas laborianalüüside ja uuringute kulu arvutamisel lähtutakse tegelikult kulust toimingueelses kalendriaastal. Nimetatud ajavahemikul veterinaarjärelevalve toimingutega seotud kogukulu jagatakse samal ajavahemikul järelevalvetoimingute tegemisele, välja arvatud laborianalüüside ja uuringute tegemisele, kulunud töötundidega.

(6) Kaesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud veterinaarjärelevalve toimingute tegemisega seotud majanduskulu arvutamisel ei võeta arvesse lõikes 9 nimetatud laboratoorsete lisauuringute kulu.

(7) Veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest võetava tunnitasu määra igaks aastaks kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(8) Veterinaarjärelevalve toimingute tegemise käigus on Põllumajandus- ja Toiduametil õigus võtta hilinenud saadetise ooteaja ning väljaspool tööaega isiku taotlusel tehtud veterinaarjärelevalve toimingute eest lisatasu järgmiselt:

1) hilinenud saadetise ooteaja eest tööajal võetakse lisatasu tunnitasu veterinaarjärelevalveametniku kohta kaesoleva paragrahvi lõike 4 kohaselt;

2) hilinenud saadetise ooteaja eest väljaspool tööaega võetakse lisatasu kahekordse tunnitasu veterinaarjärelevalveametniku kohta kaesoleva paragrahvi lõike 4 kohaselt;

3) väljaspool tööaega isiku taotlusel tehtud veterinaarjärelevalve toimingute eest võetakse lisaks asjakohase veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest võetavale järelevalvetasule lisatasu tunnitasu veterinaarjärelevalveametniku kohta kaesoleva paragrahvi lõike 4 kohaselt.

(9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 79 lõike 2 punktis c sätestatud juhul maksab kohustatud isik veterinaarjärelevalve lisatoimingute eest järelevalvetasu tunnitasu kaesoleva paragrahvi lõike 4 kohaselt. Kui tuvastatud veterinaarjärelevalve rikkumisega seoses on vaja teha laboratoorseid lisauuringuid, maksab kohustatud isik lisaks järelevalvetasu ka nende uuringute kogukulu ulatuses.

§ 88. Järelevalvetasu maksmine

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet teeb eelmise kalendrikuu jooksul tehtud veterinaarjärelevalve toimingute eest järelevalvetasu sissenõudmise otsuse iga kalendrikuu seitsmendaks kuupäevaks.

(2) Kaesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsust järelevalvetasu sissenõudmise kohta ei tehta, kui järelevalvetasu on väiksem kui 5 eurot.

(3) Järelevalvetasu sissenõudmise otsus tehakse kohustatud isikule teatavaks viie tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates elektroonilise kättetoimetamisega, kui isik on andnud selleks nõusoleku.

(4) Kaesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul loetakse järelevalvetasu sissenõudmise otsus haldusmenetluse seaduse § 27 lõike 2 punktides 3 ja 4 nimetatud kohustatud isikule kätte toimetatuks, kui kohustatud isiku e-posti aadressil on saadetud otsus või otsuse väljavõte.

(5) Kui kohustatud isik ei ole andnud nõusolekut, et järelevalvetasu sissenõudmise otsus tehakse talle teatavaks elektroonilise kättetoimetamisega, teeb Põllumajandus- ja Toiduamet nimetatud otsuse isikule teatavaks, toimetades otsuse paberärakirja või -väljavõtte isikule kätte otse või posti teel viie tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

(6) Kohustatud isik kannab järelevalvetasu üle otsuses näidatud pangakontole 28 päeva jooksul järelevalvetasu sissenõudmise otsuse saamise päevast arvates.

(7) Kui kohustatud isik ei maksa järelevalvetasu käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud tähtaja jooksul, on Põllumajandus- ja Toiduametil õigus anda järelevalvetasu sissenõudmise otsus sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

(8) Looma ja kauba Eestisse toimetamise korral maksab kohustatud isik järelevalvetasu enne saadetise tolliprotseduurile suunamist Põllumajandus- ja Toiduameti esitatud järelevalvetasu sissenõudmise otsuses märgitud summas.

(9) Põllumajandus- ja Toiduamet võib looma ja kauba Eestisse toimetamise korral vabastada kohustatud isiku järelevalvetasu maksmisest enne saadetise tolliprotseduurile suunamist, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

1) kohustatud isik on esitanud küllaldase garantii;

2) kohustatud isik on varem maksnud järelevalvetasu õiges suuruses ja õigel ajal.

(10) Järelevalvetasu maksmise, sularahas vastuvõtmise ja maksmise kontrollimise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 89. Enam makstud järelevalvetasu tagastamine

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet teeb enam makstud järelevalvetasu tagastamise otsuse ning tagastab kohustatud isikule ettenähtust suuremas summas makstud järelevalvetasu (edaspidi *enam makstud järelevalvetasu*) esimesel võimalusel, kuid hiljemalt kahe kuu möödumisel järelevalvetasu sissenõudmise otsuse tegemise päevast.

(2) Kohustatud isikul on õigus taotleda enam makstud järelevalvetasu tagastamist kahe aasta jooksul järelevalvetasu maksmise päevast arvates, kui enam makstud järelevalvetasu ei ole tagastatud käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt.

(3) Enam makstud järelevalvetasu tagastamise taotlemiseks esitab kohustatud isik Põllumajandus- ja Toiduametile kirjaliku taotluse ning järelevalvetasu maksmist tõendava dokumendi.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul teeb Põllumajandus- ja Toiduamet enam makstud järelevalvetasu tagastamise või sellest keeldumise otsuse kümne tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(5) Enam makstud järelevalvetasu ei tagastata, kui ei ole võimalik kindlaks teha järelevalvetasu maksnud isikut või isikut, kelle eest järelevalvetasu on makstud, või juhul, kui isikul puudub tagasimakse saamise õigus.

(6) Enam makstud järelevalvetasu tagastamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

4. jagu

Proovide võtmine ja analüüsimine ning laborid

§ 90. Proovide võtmine ja analüüsimine veterinaarjärelevalve teostamisel ning veterinaarkontrolli tegemisel

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet võib veterinaarjärelevalve teostamisel ning veterinaarkontrolli tegemisel võtta vallasasja läbivaatusel isiku kulul proove. Kui vallasasja ei ole võimalik pärast läbivaatust tavapäraselt kasutada, ei hüvitata isikule vallasasja või selle tavapäraseks kasutamiseks taastamise maksumust.

(2) Isikul on õigus nõuda, et lisaks veterinaarjärelevalve teostamise ja veterinaarkontrolli tegemise käigus võetud proovile võetakse samadel tingimustel isiku kulul lisaproov, mis jääb tema käsutusse. Lisaproov võetakse juhul, kui see on asjakohane ja tehniliselt teostatav.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 35 sätestatud teisest eksperdiarvamusest tuleneva Põllumajandus- ja Toiduameti ning isiku vahelise vaidluse korral võib isik taotleda omal kulul algse analüüsi dokumentide läbivaatamist ning vajaduse korral lasta käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud proovi omal kulul analüüsida teises, sama määruse artikli 37 lõikes 1 sätestatud laboris.

(4) Teise eksperdiarvamuse taotlemisest sõltumata rakendab Põllumajandus- ja Toiduamet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 66 või 138 sätestatud vajalikke meetmeid.

§ 91. Labori volitamine

(1) Veterinaarjärelevalve teostamise ja veterinaarkontrolli tegemise käigus võetud proove analüüsitakse neid analüüse tegema volitatud ametlikus laboris (edaspidi *volitatud labor*). Volitatud labor vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 37 lõigetes 4 ja 5 sätestatud nõuetele.

(2) Volitatud laborina tegutsema võib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklites 40 ja 42 sätestatud juhtudel volitada ka akrediteerimata labori.

(3) Volitatud laborina tegutsemise volituse taotlemiseks esitab taotleja Põllumajandus- ja Toiduametile kirjaliku taotluse koos dokumentidega, mis tõendavad labori vastavust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 37 lõigetes 4 ja 5 sätestatud nõuetele.

(4) Kui volitatud laborina tegutsema on vaja volitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 37 lõikes 2 sätestatud labor, pöördub Põllumajandus- ja Toiduamet asjaomase labori poole nõusoleku saamiseks ning algatab nõusoleku korral haldusmenetluse volituse andmiseks.

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet teeb volitatud laborina tegutsemise volituse andmise või sellest keeldumise otsuse 30 tööpäeva jooksul taotleja kirjaliku taotluse saamisest arvates. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 37 lõikes 2 sätestatud labori volitamise korral teeb Põllumajandus- ja Toiduamet otsuse 45 tööpäeva jooksul asjaomase labori nõusoleku saamisest arvates. Volitatud laborina tegutsemise volituse andmise otsuses märgitakse sama määruse artikli 37 lõikes 3 nõutud üksikasjalikud andmed ja kirjeldus.

(6) Põllumajandus- ja Toiduamet võib keelduda volitatud laborina tegutsemise volituse andmisest, kui labor ei vasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 37 lõigetes 4 ja 5 sätestatud nõuetele.

(7) Põllumajandus- ja Toiduamet tunnistab volitatud laborina tegutsemise volituse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 39 lõikes 2 sätestatud juhtudel.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul tasutakse volitatud laborina tegutsemise volituse esmakordse taotluse läbivaatamise eest riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(9) Volituse ulatuse muutmiseks taotletakse uus volitus käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt.

(10) Volitatud labor teavitab volituse taotlemisel esitatud andmete või taotlemise ajal laboris valitsenud tingimuste muutumisest, mis võib mõjutada tema ülesannete täitmist, viivitamata Põllumajandus- ja Toiduametit kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

§ 92. Referentlabori volitamine

(1) Riiklik referentlabor (edaspidi *referentlabor*) käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 100 sätestatud labor, kes täidab referentlabori ülesandeid loomatervise valdkonnas.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 93 lõikes 1 viidatud iga loomatervise valdkonna Euroopa Liidu referentlabori kohta volitatakse tegutsema referentlabor.

(3) Referentlaborina tegutsemise volituse saamiseks esitab taotleja valdkonna eest vastutavale ministrile kirjaliku taotluse koos dokumentidega, mis tõendavad labori vastavust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 100 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetele.

(4) Referentlaborina tegutsemise volituse annab või selle andmisest keeldub 20 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga. Referentlaborina tegutsemise volituse andmise käskkirjas kirjeldatakse volituse ulatust.

(5) Referentlaborina tegutsemise volituse andmisest võib keelduda, kui labor ei vasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 100 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetele.

(6) Referentlaborina tegutsemise volitus antakse määramata ajaks.

(7) Referentlaborina tegutsemise volituse andmise või sellest keeldumise käskkiri toimetatakse taotlejale kätte kolme tööpäeva jooksul käskkirja andmise päevast arvates.

(8) Referentlaborina tegutsemise volituse esmakordse taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(9) Kui referentlabor ei täida oma ülesandeid nõuetekohaselt, on valdkonna eest vastutaval ministril õigus anda kuni kolmekuuline tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks. Kui puudusi tähtjaks ei kõrvaldata, tunnistatakse volitus osaliselt või täielikult kehtetuks. Puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud ajal loetakse volitus peatatuks.

(10) Referentlabor tegutseb riikliku tellimuse alusel, mille esitab valdkonna eest vastutav minister. Tellimuse täitmist rahastatakse selleks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile riigieelarves eraldatud vahenditest.

(11) Referentlaborina tegutsemise volituse ulatuse muutmiseks taotletakse uus volitus käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt.

(12) Referentlabor teavitab volituse taotlemisel esitatud andmete või taotlemise ajal laboris valitsenud tingimuste muutumisest, mis võib mõjutada tema ülesannete täitmist, viivitamata valdkonna eest vastutavat ministrit kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

§ 93. Tsviilõigusliku lepingu sõlmimine referentlabori ülesannete täitmiseks

(1) Valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud isik võib sõlmida Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis asuva laboriga tsviilõigusliku lepingu referentlabori ülesannete täitmiseks Eestis loomatervise valdkonnas.

(2) Referentlabori ülesannete täitmiseks tsviilõigusliku lepingu sõlmimise otsustamisel ja lepingu tingimuste määramisel lähtutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklites 100 ja 101 sätestatust ning muudest tähtsust omavatest asjaoludest.

5. jagu Vaidlustamine

§ 94. Volitatud veterinaararsti tegevuse vaidlustamine

(1) Kui isik leiab, et volitatud veterinaararsti volitusega seotud toiminguga on rikutud tema õigusi, võib ta esitada kirjaliku vaide Põllumajandus- ja Toiduametile 30 päeva jooksul toimingust teadasaamise päevast arvates.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet teeb otsuse vaide rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta kümne tööpäeva jooksul vaide saamisest arvates.

§ 95. Veterinaararsti osutatud veterinaarteenuse kvaliteedi vaidlustamine

(1) Isikul, kellele osutati veterinaarteenust, on õigus taotleda Põllumajandus- ja Toiduameti hinnangut osutatud veterinaarteenuse kvaliteedi kohta.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet ei anna hinnangut veterinaarteenuse kvaliteedi kohta, kui:

- 1) veterinaarteenuse osutamisest on möödunud rohkem kui aasta;
- 2) sama asja kohta on olemas jõustunud kohtuotsus või
- 3) samas asjas toimub kohtumenetlus.

(3) Põllumajandus- ja Toiduamet annab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud veterinaarteenuse kvaliteedi kohta hinnangu 30 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(4) Kui isik ei nõustu käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud hinnanguga, võib ta selle vaidlustada halduskohtus halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

7. peatükk Vastutus

§ 96. Veterinaararsti kohustuste täitmata jätmise

Veterinaararsti kohustuste täitmata jätmise või mittenouetekohase täitmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

§ 97. Looma pidamise, sealhulgas bioturvalisuse veterinaarõuete rikkumine

(1) Looma pidamise, sealhulgas bioturvalisuse veterinaarõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 98. Looma jälgitavuse kohustuse rikkumine

(1) Looma identifitseerimise ja registreerimise kohustuse täitmata jätmise või mittenouetekohase täitmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 99. Loomanäituse, -võistluse, -laada ja -oksioni ning loomade kokkutoomisega seotud muu avaliku ürituse korraldamise ning loomade liikumise, sealhulgas loomadega kauplemise, loomade ekspordi ja Eestisse toimetamise veterinaarõuete rikkumine

(1) Loomanäituse, -võistluse, -laada või -oksioni või loomade kokkutoomisega seotud muu avaliku ürituse korraldamise või loomade liikumise, sealhulgas loomadega kauplemise, loomade ekspordi või Eestisse toimetamise veterinaarõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 eurot.

§ 100. Looma ja loomse saaduse veo, loomse saaduse ning loomse paljundusmaterjali käitlemise ja transiidil oleva kauba vabatsoonis ja tollilaos ladustamise veterinaarõuete rikkumine

(1) Looma ja loomse saaduse veo, loomse saaduse ning loomse paljundusmaterjali käitlemise või transiidil oleva kauba vabatsoonis või tollilaos ladustamise veterinaarõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui see on toime pandud viisil, mis ohustab inimese tervist või keskkonda, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 eurot.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 101. Loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjaliga kauplemise, nende ekspordi ja Eestisse toimetamise ning heina ja põhu Eestisse toimetamise veterinaarõuete rikkumine

(1) Loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjaliga kauplemise, nende ekspordi või Eestisse toimetamise või heina ja põhu Eestisse toimetamise veterinaarõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 eurot.

§ 102. Looma, loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali kohta väljastatud sertifikaadi kasutamise ja asendamise ning koera, kassi ja valgetuhkru identifitseerimisdokumendi kasutamise nõuete rikkumine

(1) Looma, loomse saaduse või loomse paljundusmaterjali kohta väljastatud sertifikaadi kasutamise või koera, kassi ja valgetuhkru identifitseerimisdokumendi kasutamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 eurot.

§ 103. Loomataudi põhjustava haigusetkitaja käitlemise ja bioloogilise toote käitlemise nõuete rikkumine

(1) Loomataudi põhjustava haigusetkitaja käitlemise ja bioloogilise toote käitlemise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 104. Loomataudi kahtlusest ja diagnoosimisest, sealhulgas peetavate loomade ulatuslikust haigestumisest ja hukkamisest, teavitamise nõuete rikkumine

(1) Loomataudi kahtlusest ja diagnoosimisest, sealhulgas peetavate loomade ulatuslikust haigestumisest või hukkamisest, teavitamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 105. Eriti ohtliku loomataudi ohu, kahtluse ja puhkemise korral loomataudi tõrjeks rakendatavate meetmete eiramine ning loomatauditõrje nõuete rikkumine

(1) Eriti ohtliku loomataudi ohu, kahtluse ja puhkemise korral rakendatavate meetmete eiramise või loomatauditõrje nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 106. Kohustuslikult tõrjutava ja vajaduspõhiselt tõrjutava loomataudi ennetamiseks ja tõrjeks rakendatavate meetmete eiramine ning loomatauditõrje nõuete rikkumine

(1) Kohustuslikult tõrjutava ja vajaduspõhiselt tõrjutava loomataudi ennetamiseks ja tõrjeks rakendatavate meetmete eiramise või loomatauditõrje nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 107. Menetlus

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet või kohus võib kohaldada käesoleva seaduse § 99 lõigetes 2 ja 4 sätestatud juhul väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud looma, loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali konfiskeerimist karistusseadustiku § 83 kohaselt.

(2) Käesoleva seaduse §-des 96–106 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Põllumajandus- ja Toiduamet.

8. peatükk Rakendussätted

1. jagu Üleminekusätted

§ 108. Veterinaararsti kohustused

Käesoleva seaduse jõustumise ajal tegutsev veterinaararst täidab § 19 lõike 1 punktis 6 sätestatud kohustust alates 2022. aasta 1. juunist.

§ 109. Loomatauditõrje seaduse kohaselt teatamiskohustuse ja loakohustuse täitnud isikud

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud loomatauditõrje seaduse § 19⁶ kohaselt teatamiskohustuse täitnud isiku puhul loetakse käesoleva seaduse § 24 kohane teatamiskohustus täidetuks.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud loomatauditõrje seaduse § 19¹ kohaselt tegevusloakohustuse täitnud isiku puhul loetakse käesoleva seaduse § 25 kohane tegevusloakohustus täidetuks.

(3) Isikul, kellel on enne käesoleva seaduse jõustumist loomatauditõrje seaduse § 19¹ kohane tegevusluba, mille puhul alates käesoleva seaduse jõustumisest on tegevusloakohustuse asemel teatamiskohustus, loetakse teatamiskohustus täidetuks.

(4) Isikul, kes on enne käesoleva seaduse jõustumist ja pärast 2021. aasta 21. aprilli täitnud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 84 kohaselt registreerimiskohustuse, loetakse teatamiskohustus täidetuks.

(5) Isikul, kes on enne käesoleva seaduse jõustumist ja pärast 2021. aasta 21. aprilli saanud heakskiidu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 94 kohaselt, loetakse tegevusloakohustus täidetuks.

§ 110. Haldusleping põllumajanduslooma märgistamiseks kasutatavate identifitseerimisvahendite väljastamiseks

Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud loomatauditõrje seaduse alusel sõlmitud ja käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtiv põllumajanduslooma märgistamiseks kasutatavate identifitseerimisvahendite väljastamiseks sõlmitud haldusleping kehtib kuni selle lõpetamiseni.

§ 111. Individuaalsed märgistusvahendid

Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud loomatauditõrje seaduse alusel loomale paigaldatud individuaalne märgistusvahend loetakse heakskiidetuks komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 48 lõike 3 punkti b, artikli 59 lõike 2 punkti b, artikli 70 punkti b, artikli 75 lõike 1 punkti b ja artikli 76 lõike 2 punkti a kohaselt.

§ 112. Bioturvalisuse kava

Loomapidaja viib enne käesoleva seaduse jõustumist koostatud bioohutuskava kooskõlla bioturvalisuse kava nõuetega 2022. aasta 1. märtsiks.

§ 113. Eesti Maaülikooliga sõlmitud halduslepingu kehtivus

Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud veterinaarhalduse seaduse alusel Eesti Maaülikooliga loomaarstiõppe kliinilise õppe korraldamisega seotud tegevuskulude katmise lisarahastamiseks sõlmitud ja käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtiv haldusleping kehtib kuni selle kehtivusaja lõpuni.

§ 114. Veterinaararsti kutsetegevuse loa kehtivus

Käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtiv veterinaararsti kutsetegevuse luba kehtib kuni selle kehtivuse peatamiseni, kehtetuks tunnistamiseni või kehtetuks muutumiseni käesolevas seaduses sätestatud korras.

§ 115. Veterinaararsti kutsetegevust kinnitava tõendi kehtivus

Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud veterinaarkorralduse seaduse alusel antud ja käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtiv veterinaararsti kutsetegevust kinnitav tõend kehtib kuni selle kehtivusaja lõpuni.

§ 116. Veterinaararstide register

Käesoleva seaduse §-s 21 nimetatud veterinaararstide registrina käsitatakse enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud veterinaarkorralduse seaduse § 22¹ lõike 1 alusel asutatud riiklikku veterinaararstide registrit.

§ 117. Põllumajandusloomade register

Käesoleva seaduse §-s 34 nimetatud põllumajandusloomade registrina käsitatakse enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud loomatauditõrje seaduse § 11 lõike 3 alusel asutatud põllumajandusloomade registrit.

§ 118. Volitatud veterinaararstina tegutsemiseks sõlmitud halduslepingu kehtivus

Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud veterinaarkorralduse seaduse alusel sõlmitud ja käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtiva halduslepinguga veterinaararstile antud volitus kehtib kuni selle lõppemiseni käesolevas seaduses sätestatud korras.

§ 119. Tunnitasa määra kohaldamine

Kuni 2021. aasta 31. detsembrini võetakse veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest tunnitasu enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud veterinaarkorralduse seaduse § 35³ lõike 8 alusel 2021. aastaks kehtestatud määras.

§ 120. Volitatud laboratooriumi ja referentlaboratooriumi volituse kehtivus

Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud veterinaarkorralduse seaduse alusel volitatud laboratooriumina ja riikliku referentlaboratooriumina tegutsemiseks antud ja käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtiv volitus kehtib kuni selle kehtetuks tunnistamiseni käesolevas seaduses sätestatud korras.

§ 121. Piiripunktid

Enne 2019. aasta 14. detsembrist määratud piiripunkt loetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 59 lõike 1 nõuete kohaselt määratud piiripunktiks.

2. jagu

Seaduste muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 122. – § 135. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

3. jagu

Jõustumine

§ 136. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2021. aasta 1. detsembril.

(2) Käesoleva seaduse § 3 lõike 2 punkt 1 jõustub 2022. aasta 28. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punkt 7 ja lõige 3 ning § 21 lõike 2 punkt 4 ja lõige 7 jõustuvad 2023. aasta 1. jaanuaril.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.09.2005, lk 22–142), muudetud direktiividega 2006/100/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 141–237), 2013/25/EL (ELT L 158, 10.06.2013, lk 368–375) ja 2013/55/EL (ELT L 354, 28.12.2013, lk 132–170), määrustega (EÜ) nr 1430/2007 (ELT L 320, 06.12.2007, lk 3–11), (EÜ) nr 755/2008 (ELT L 205, 01.08.2008, lk 10–12), (EÜ) nr 1137/2008 (ELT L 311, 21.11.2008, lk 1–54), (EÜ) nr 279/2009 (ELT L 93, 07.04.2009, lk 11–12), (EL) nr 213/2011 (ELT L 59, 04.03.2011, lk 4–7) ja (EL) nr 623/2012 (ELT L 180, 12.07.2012, lk 9–11) ning otsustega (EL) 2016/790 (ELT L 134, 24.05.2016, lk 135–228), (EL) 2017/2113 (ELT L 317, 01.12.2017, lk 119–220), (EL) 2019/608 (ELT L 104, 15.04.2019, lk 1–91) ja (EL) 2020/548 (ELT L 131, 24.04.2020, lk 1–104); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/99/EÜ zoonooside ja zoonootilise toimega mõjurite seire kohta, millega muudetakse nõukogu otsust 90/424/EMÜ ja tühistatakse nõukogu direktiiv 92/117/EMÜ (ELT L 325, 12.12.2003, lk 31–40), muudetud direktiividega 2006/104/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 352–367) ja 2013/20/EL (ELT L 158, 10.06.2013, lk 234–239), määrusega (EÜ) nr 219/2009 (ELT L 87, 31.03.2009, lk 109–154) ning otsusega 2009/470/EÜ (ELT L 155, 18.06.2009, lk 30–45).